

Lukuvuositedote lukiolaiselle

Opinto-opas 2023 – 2024

Outokummun lukion opintotoimisto 1.8.2023

Sisällysluettelo

1	YHTEYSTIEDOT	1
2	OPETTAJAT	2
3	RYHMÄNOHJAAJAT (ROPOT) LUOKITTAIN	2
4	TYÖ- JA LOMA-AJAT	3
5	JAKSOT	3
6	VANHEMPAINILLAT	3
7	KOEVIIKOT JA UUSINTAKOEPÄIVÄT	4
	7.1Uusintakokeet	5
8	YLIOPPILASTUTKINTO	6
9	SYKSYN 2023 YLIOPPILASKIRJOITUKSET	7
10	KEVÄÄN 2024 YLIOPPILASKIRJOITUKSET	7
11	LUKION KÄYTÄNTEITÄ	8
11.1	Kurssimuotoinen lukio	8
11.2	Lukion oppimäärä	8
11.3	Jaksot ja koeviikko	8
11.4	Arviointi	8
11.5	Etenemiseste	9
11.6	Hylätyn kurssin uusiminen	9
11.7	Hyväksytyn kurssin uusiminen	10
11.8	Itsenäinen opiskelu	10
11.9	Verkko-opiskelu	10
11.10	Opinto-ohjelman muutokset	10
11.11	Jakso-ohjelman muutokset	10
11.12	Wilma -ohjelma	11
11.13	Pitkän matematiikan oppimäärän vaihtaminen	11
12	OPINTO-OHJAUS	11
13	YHDISTELMÄTUTKINTO	11
14	AIKUISOPISKELIJAT	11
15	MITEN LUKIOSSA OPISKELLAAN	12
15.1	Opiskelun avuksi	12
15.2	Lukiolaisen ammattitaidon portaat	13
15.3	Pelisäännöt	14
16	OPISKELIJAHUOLTO JA OPINTOTUKI	14
16.1	ERITYISOPETTAJA	14
16.2	Opiskelijaterveydenhuolto	15
16.3	Koulupsykologin palvelut	15
16.4	Koulukuraattorin palvelut	15
16.5	Outokummun mielenterveys- ja päihdepalvelut.....	16
16.6	Opiskelijahuoltoryhmä	16
16.7	Etsivä nuorisotyöntekijä.....	16
16.8	Opintotuki	16
16.9	Koulumatkatuki	17
17	PÄIHDEOHJELMA	18
18	MODUULIT JA OPINTOJAKSOT	19
19	TUNTIKAAVIO 2023 – 2024	20
20	OPINTOTARJOTIN 2023 – 2024	20
21	OPPIAINEIDEN VASTAAVUUDET LOPS2016 JA LOPS21	25
22	ETÄOPISKELUN PELISÄÄNNÖT	30
23	RUOKALISTA 2023 – 2024	31

1 YHTEYSTIEDOT

Käyntiosoite:

Kaivosmiehenpolku 5
83500 Outokumpu

Laskutusosoite:

Outokummun kaupunki
Verkkolaskuosoite: 003702076041
Operaattori: 003714377140

Postiosoite:

PL 47
83501 Outokumpu

Ropo Capital Oy

Kotisivut: <https://peda.net/outokumpu/outokummun-lukio>

Opintotoimisto:

Rehtori / opinto-ohjaaja
Juhani Räsänen
juhani.rasanen@edu.outokummunkaupunki.fi
044 755 9277

Tavattavissa ma-pe
klo 8.00 – 15.30
tai sovittuina aikoina

Vararehtori
Kaisa Haapasalo
kaisa-leena.haapasalo@edu.outokummunkaupunki.fi
050 453 0281

Koulusihteeri
Nina Riikonen
nina.riikonen@edu.outokummunkaupunki.fi
044 755 9270

Tavattavissa ma-pe
klo 8.00 – 15.45

Opiskelijahuolto:

Opiskelijaterveydenhoitaja
Katriina Ketolainen
katriina.ketolainen@siunsote.fi
013 330 5171

Koulukuraattori
Katja Laine
katja.laine@riveria.fi
050 342 0128

Koulupsykologi
Minna Aallosvirta
minna.aallosvirta@siunsote.fi
(013) 330 7264

Erityisopettaja
Tiina Reinikainen
tiina.reinikainen@riveria.fi
050 452 5712

Asiantuntijasairaanhoitaja
Veera Vall
veera.vall@siunsote.fi
013 330 5142

Muu henkilöstö:

Kiinteistöhoito
044 755 9372

Siivoushenkilöstö
044 755 9404

Ateriapalvelukeskus
044 755 9539

2 OPETTAJAT

Opettaja	Lyhenne	Opetusaine	Puhelin
Haapasalo Kaisa	HAA	lyhyt matematiikka, kemia, fysiikka	050 453 0281
Haataja Minna	MHA	kuvataide	044 755 9272
Hanttu Soili	HAN	ranska	040 547 0450
Karvinen Anne	AKA	saksa	044 755 9246
Kuiri Anne	AKU	liikunta	044 755 9208
Malinen Iida	IMA	pitkä matematiikka, fysiikka	044 300 8908
Metsola Karri	KME	biologia, maantiede, filosofia, elämän- katsomustieto, tietotekniikka, terveystieto	050 470 2019
Nupponen Hanna-Mari	HMN	historia, yhteiskuntaoppi, ev.lut.uskonto	050 434 3689
Pajarinen Jaana	PAJ	äidinkieli ja kirjallisuus	050 467 3478
Pennanen Satu	SPE	englanti	050 467 6979
Piirainen Pilviina	PPI	musiikki	044 755 9352
Pykäläinen Päivi	PYK	ruotsi, opinto-ohjaus	050 470 4017
Reinikainen Tiina	TRE	erityisopettaja	050 452 5712
Räsänen Juhani	JUR	opinto-ohjaus, ortod.uskonto, psykologia	044 755 9277

Valinnaisia kursseja opettavat:

Hakkarainen Helena, Juuka	HHA	biologia	040 104 2463
Halonen Matti, Juuka	HAL	kemia	046 921 0274
Kuikka Kati, Polvijärvi	KUK	biologia	040 104 6244
Laitinen Sanna, Heinävesi	SAL	biologia, maantiede	040 728 5940
Moilanen Irma, Juuka	IMO	lyhyt saksa	040 104 2433
Oinonen Päivi, Polvijärvi	POI	lyhyt matematiikka	040 104 6211
Olenius Minna, Juuka	MOL	espanja	040 104 2441
Pinterova Zuzana, Juuka	ZPI	lyhyt venäjä, teemaopinnot	050 343 7807
Sirviö Marja, Juuka	MSI	äidinkieli, teemaopinnot	050 368 1972
Tallgren Kristiina, Juuka	KRT	psykologia, teemaopinnot	050 542 4677
Tolvanen Annika, Juuka	ATO	historia	045 679 0045

3 RYHMÄNOHJAAJAT (ROPOT) LUOKITTAIN

1A - YT/1A	Kaisa Haapasalo
1B - YT/1B	Päivi Pykäläinen
2A - YT/2A	Hanna-Mari Nupponen
2B - YT/2B	Jaana Pajarinen

3-4A - YT/3-4A Satu Pennanen
3-4B - YT/3-4B Iida Malinen

Joka jakson vaihtuessa jakson ensimmäisenä tiistaina on koko koulun yhteinen tiedotustilaisuus luokassa 7. Ropot ilmoittavat erikseen omien ryhmiensä tapaamisajat ja -luokat.

4 TYÖ- JA LOMA-AJAT

Työajat

Syyslukukausi 91 koulupäivää 09.08.2023 – 21.12.2023

Kevätlukukausi 97 koulupäivää 08.01.2024 – 01.06.2024

Päivittäinen työaika on **ma, ti, ke ja pe klo 9.00 - 14.55 ja to klo 9.00 – 16.15.**

Päivänavaus pidetään torstaisin klo 10.25 sekä muutoin erityisinä teemapäivinä.

Loma-ajat

Syysloma, vko 42	16.10.2023 – 20.10.2023
Itsenäisyyspäivä, ke	06.12.2023
Joululoma	21.12.2023 – 08.01.2024
Talviloma, vko 10	04.03.2024 – 08.03.2024
Pääsiäisloma, pe-ma	29.03.2024 – 01.04.2024
Vappu, ke	01.05.2024
Helatorstai	09.05.2024

5 JAKSOT

1. jakso	09.08.2023 – 29.09.2023	38 tp
2. jakso	02.10.2023 – 28.11.2023	37 tp
3. jakso	29.11.2023 – 06.02.2024	38 tp
4. jakso	07.02.2024 – 09.04.2024	38 tp
5. jakso	10.04.2024 – 01.06.2024	37 tp

6 VANHEMPAINILLAT

Torstaisin klo 18.00 lukiolla, Kaivosmiehenpolku 5

I vt.	31.08.2023	2. kerros, luokka 7
II vt.	28.09.2023	2. kerros, luokka 7
III-IV vt.	07.09.2023	2. kerros, luokka 7

Vanhempainiltoihin voi osallistua myös etäyhteyden kautta.

7 KOEVIIKOT JA UUSINTAKOEPÄIVÄT

Edellisen lukuvuoden 2022 – 2023 viidennen jakson uusintakokeet pidetään perjantaina 25.8.2023 klo 9.00 - 11.45. Ilmoittautuminen VAIN KIRJEKUORELLA viimeistään ke 23.8. klo 12 mennessä opintotoimistoon.

1. jakso 09.08.2023 – 29.09.2023

to	21.09.	UE5.1/HI5.1/ENA3.1/MAB6.1/ÄI1.1/PS1.1
pe	22.09.	GE3.1/MAA5.1/MAB4.1/ENA6.1
ma	25.09.	PS4.1/ENA4.1/KE3.1/HI2.1/
ti	26.09.	ÄI1.1/PS1.2/YH4.1/RUB17.1/BI6.1/FI2.1/FY3.1
ke	27.09.	MAY1a.1/MAB11.1/GE4.1/RAB37.1
to	28.09.	MAA10.1/UE2.1/ÄI4.1
pe	29.09.	RUB18.1

Uusintakokeet pe 13.10.2023 klo 9.00 - 11.45. Ilmoittautuminen Wilman kautta viimeistään ti 10.10. klo 24 tai kirjekuorella ke 11.10. klo 12 mennessä opintotoimistoon.

2. jakso 02.10.2023 – 28.11.2023

ma	20.11.	KE4.1/ÄI8.1/MAA2.1/RUB11.1+12.1
ti	21.11.	BI4.1/FY4.1/UE4.1/MAY1b.1/ENA5.1/RUB11.2+12.2
ke	22.11.	UE3.1/KE5.1/UO1.1/ET1.1/ENA1.1+2.1
to	23.11.	SAB31.1/EAB31.1/RAB31.1/FI4.1/HI6.1/ENA1.2+2.2
pe	26.11.	PS5.1/GE2.1/MAA6.1/RUB13.1/YH4.1/FY1.2+2.2
ma	27.11.	MAA11.1/ÄI5.1/YH2.1
ti	28.11.	PS2.1/ÄI4.2/MAB5.1/TE2.1

Uusintakokeet pe 15.12.2023 klo 9.00 - 11.45. Ilmoittautuminen Wilman kautta viimeistään ti 12.12. klo 24 tai kirjekuorella ke 13.12. klo 12 mennessä opintotoimistoon. Myös hyväksytyjen kurssien uusinta.

3. jakso 29.11.2023 – 06.02.2024

ma	29.01.	MAB2.1/ÄI9.1/HI6.1/MAA2.1+3.1
ti	30.01.	TE3.1/MAB9.1/RUB12.1/HI2.1/ÄI2.1+3.1
ke	31.02.	RUB14.1/BI1.1/ENA2.1/MAA12.1/ÄI6.1+7.1
to	01.02.	BI1.2/ENA2.2/PS3.1/YH3.1/ÄI2.2+3.2
pe	02.02.	ENA6.2/HI3.1/BI5.1/RUB12.2/MAA6.1+9.1
ma	05.02.	UE2.2/FI3.2/
ti	06.02.	ENA11.1/MAA13.1

Uusintakokeet pe 23.02.2024 klo 9.00 - 11.45. Ilmoittautuminen Wilman kautta viimeistään ti 20.2. klo 24 tai kirjekuorella ke 21.2. klo 12 mennessä opintotoimistoon.

4. jakso 07.02.2024 – 09.04.2024

to	28.03.	ÄI5.2/YH1.1/FI1.1/MAA3.1+4.1
pe	29.03.	<i>pitkäperjantai</i>
ma	01.04.	<i>2. pääsiäispäivä</i>
ti	02.04.	YH1.2/FI1.2/RUB15.1/ENA7.1
ke	03.04.	UO2.1/ET2.1/RUB14.2/MAB7.1/HI1.1/KE1.1+2.1
to	04.04.	SAB32.1/EAB32.1/FY5.1/RAB32.1/ÄI4.1/HI1.2/BI2.1+3.1
pe	05.04.	MAA7.1/GE1.2/ENA11.1/HI10.1/FY1.1+2.1
ma	08.04.	ENA5.2/GE1.1/FY1.2+2.2
ti	09.04.	RUB13.2

Uusintakokeet pe 26.4.2024 klo 9.00 - 11.45. Ilmoittautuminen Wilman kautta viimeistään ti 23.4. klo 24 tai kirjekuorella ke 24.4. klo 12 mennessä opintotoimistoon. Myös hyväksytyjen kurssien uusinta.

5. jakso 10.04.2024 – 01.06.2024

ke	22.05.	FY3.1/TE1.1/ENA4.2/UE1.1
to	23.05.	MAA8.1/TE1.2/ÄI4.2/UE1.2/RUB16.1
pe	24.05.	RUB15.2/RAB33.1/MAB9.1/HI4.1/BI5.1/KE1.2+2.2
ma	27.05.	HI3.2/MAA4.1/MAB3.1/FI2.2/SAB35.1/ENA8.1/
ti	28.05.	KE6.1/HI2.1/ÄI6.2+7.2/BI2.2+3.2
ke	29.05.	MAAB81
to	30.05.	ENA3.2/FY6.1/YH2.2

Viidennen jakson uusintakokeet pidetään seuraavan lukuvuoden **syksyllä pe 23.8.2024 klo 9.00 - 11.45.** Ilmoittautuminen VAIN KIRJEKUORELLA viimeistään ke 21.08. klo 12 mennessä opintotoimistoon.

HYVÄKSYTTYJEN KURSSIEN UUSINTAKOKEET pidetään kaksi kertaa lukuvuodessa **pe 15.12.2023 ja pe 26.4.2024.** Ilmoittautuminen VAIN KIRJEKUORELLA viimeistään kyseisen viikon keskiviikkona klo 12 mennessä opintotoimistoon.

Ainekohtaiset preliminäärikokeet pidetään opettajien kanssa sovittavina aikoina.

HUOM! Seuraa ilmoitustauluja; koeviikkoihin voi tulla muutoksia ja tiedot preliminäärien aikatauluista ilmoitetaan Wilman lisäksi ilmoitustauluilla.

7.1 Uusintakokeet

Jokaisen jakson jälkeen järjestetään uusinta-koepäivä, jolloin voi uusia päättyneen jakson hylätyn kokeen tai suorittaa kokeen, mikäli on ollut koepäivänä sairaana tai poissa kokeesta muusta vakavasta syystä. Poikkeuksena on viidennen jakson uusintakoe, joka pidetään

seuraavana syksynä uuden lukuvuoden alettua elo-syyskuun vaihteessa.

Uusintakokeet pidetään pääsääntöisesti perjantaisin klo 9.00 – 11.45. Koeluokka ilmoitetaan jaksoittain ilmoitustauluilla. Kokeisiin ilmoitautetaan wilman kautta n. 1-2 viikkoa ennen uusintaa tai kirjekuorella viimeistään kaksi päivää ennen uusintakoetta.

Myöhästyneenä ilmoittautuneet eivät pääse uusintakokeeseen!

8 YLIOPPILASTUTKINTO

Ylioppilastutkinto on valtakunnallinen tutkinto, joka järjestetään kaksi kertaa vuodessa; maaliskuussa ja syyskuussa. Ylioppilastutkinto suoritetaan lukio-opintojen loppuvaiheessa.

Ylioppilastutkintoon kuuluu viisi pakollista koetta ja ylimääräisiä aineita rajoittamaton määrä. Äidinkielen koe on kaikille pakollinen koe. Vieraasta kielestä, toisesta kotimaisesta kielestä tai matematiikasta on suoritettava ainakin yksi laajan oppimäärän koe. Muut pakolliset kokeet kokelas valitsee seuraavista aineista: englanti, ruotsi, matematiikka ja reaaliaineen koe. **Ylimääräisiä ovat ne kokeet, joita kokelas ei suorita pakollisina. Kaikki kokeet suoritetaan digitaalisesti.** Ylioppilastutkinnon kokeeseen osallistuminen edellyttää, että olet suorittanut ennen kokeeseen osallistumista kirjoitettavan aineen pakolliset opinnot. Koska kaikki ylioppilaskokeet perustuvat pakollisiin ja valtakunnallisiin syventäviin kursseihin, ei yökirjoituksiin kannata osallistua, ellet ole suorittanut aineesta syventäviä kursseja.

Syksystä 2022 lähtien ylioppilastutkinnon tutkintomaksuihin tuli muutos. Perusmaksu poistui ja koekohtainen maksu nousi. Laskutuksen hoitaa kaupungin kirjanpito toimisto. Tutkinnon maksuttomuus koskee vain uuden oppivelvollisuuslain piiriin kuuluvia (syksyllä 2021 ja sitä myöhemmin aloittaneet).

Oppivelvollisuuslain piiriin kuuluvilla on mahdollisuus suorittaa viisi (5) ilmaista ylioppilaskoetta eli pakolliset kokeet. Ylimääräiset kokeet ovat maksullisia Ylioppilastutkintolautakunnan mukaisesti.

Ylioppilastutkinnon voit suorittaa kerralla tai hajauttamalla tutkinnon enintään kolmelle perättäiselle tutkintokerralle.

Äidinkielen kokeeseen kuuluu lukutaidon koe ja kirjoitustaidon koe. Arvosana muodostuu molempien kokeiden yhteispistemäärän mukaan.

Kertauskurseja järjestetään vuosittain englannin ja ruotsin kielissä, matematiikassa, fysiikassa, kemiassa ja reaaliaineissa ennen ylioppilaskirjoituksia.

Äidinkielessä ylioppilaskokeen valmistavat opinnot ovat ÄI8 ja ÄI9.

9 SYKSYN 2023 YLIOPPILASKIRJOITUKSET

Syksyn sähköiset ylioppilaskokeet järjestetään seuraavina aikoina:

ma	11.9.	äidinkieli ja kirjallisuus; lukutaidon koe
ke	13.9.	psykologia, filosofia, historia, fysiikka, biologia
pe	15.9.	vieras kieli, pitkä oppimäärä
ma	18.9.	toinen kotimainen kieli, pitkä ja keskipitkä oppimäärä
ti	19.9.	matematiikka, pitkä ja lyhyt oppimäärä
to	21.9.	uskonto, elämäntutkimustieto, yhteiskuntaoppi, kemia, maantiede, terveystieto
pe	22.9.	äidinkieli ja kirjallisuus; kirjoitustaidon koe
ma	25.9.	vieras kieli, lyhyt oppimäärä

10 KEVÄÄN 2024 YLIOPPILASKIRJOITUKSET

Kevään sähköiset ylioppilaskokeet järjestetään seuraavina aikoina:

ti	12.3.	äidinkieli ja kirjallisuus; lukutaidon koe
to	14.3.	vieras kieli, lyhyt oppimäärä
pe	15.3.	äidinkieli ja kirjallisuus; kirjoitustaidon koe
ma	18.3.	vieras kieli, pitkä oppimäärä
ke	20.3.	matematiikka, pitkä ja lyhyt oppimäärä
pe	22.3.	uskonto, elämäntutkimustieto, yhteiskuntaoppi, kemia, maantiede, terveystieto
ma	25.3.	toinen kotimainen kieli, pitkä ja keskipitkä oppimäärä
ke	27.3.	psykologia, filosofia, historia, fysiikka, biologia

Ilmoittautuminen syksyn 2023 yo-kirjoituksiin päättyi 5.6.2023.

Ilmoittautuminen kevään 2024 yo-kirjoituksiin päättyy 28.11.2023.

Ilmoittautuminen syksyn 2024 yo-kirjoituksiin päättyy 28.5.2024.

Ilmoittautuminen tehdään Wilmassa. Lomake tulostetaan ja palautetaan allekirjoitettuna rehtorille tai kansliaan. Lukio lähettää ilmoittautumistiedot ylioppilastutkintolautakunnalle.

Muista tarkastaa ilmoittautumisesi huolellisesti ennen allekirjoittamista, esim. pakollisuus ja ylimääräisyys on oltava oikein, niitä ei voi muuttaa myöhemmin! Tarkasta myös, ettet ole valinnut vahingossa samalle koepäivälle kahta reaalikoetta.

11 LUKION KÄYTÄNTEITÄ

11.1 Luokaton lukio

Luokattomassa lukiossa voit suunnitella omaa opiskeluasi tekemällä yksilöllisiä valintoja opiskeluajasta, opinto-ohjelmasta ja jaksoittaisesta työmäärästä. Opiskelu-aika on 2-4 vuotta. Luokattomassa lukiossa opiskellaan ikärakenteeltaan ja kooltaan vaihtelevissa ryhmissä. Jokaisen vuositason opiskelijat jaetaan aakkosjärjestyksessä 1-2 ryhmään. Nämä ryhmät kokoontuvat jokaisen jakson alussa koko koulun yhteiseen ropo-tapaamiseen.

11.2 Lukion oppimäärä

Vuoden 2021 opetussuunnitelman mukaisesti lukion opinnot jakaantuvat pakollisiin opintokokonaisuuksiin sekä valtakunnallisiin ja paikallisiin syventäviin opintokokonaisuuksiin. Opintokokonaisuudet ovat laajuudeltaan 1-4 opintopistettä > 1 op = ½ kurssia ja 2 op = 1 kurssi. Lukion oppimäärän suoritukseen kuuluvat pakolliset opinnot 94 op/102 op (vanha LOPS 47/51 kurssia), syventäviä opintokokonaisuuksia vähintään 20 op (vanha LOPS 10 kurssia) ja näiden lisäksi paikallisia soveltavia kursseja. Soveltavien kurssien minimi- ja maksimimäärää ei ole rajoitettu.

Lukion täyden oppimäärän saavuttamiseksi on suoritettava vähintään 150 op / 75 kurssia. Oppiaineiden pakolliset kurssit on suoritettava numerojärjestyksessä, koska aineet rakentuvat aina edellisen kurssin/opintokokonaisuuden perustalle.

Lukion oppimäärään voidaan lukea muiden oppilaitosten opintoja. Näitä ovat mm. Joensuu seutuopiston ja Keski-Karjalan musiikkiopiston opintoja, muiden lukioden sekä ammattiopiston opintoja, SnellmanEdun, avoimen yliopiston ja AMK:n opintoja sekä mm. liikunnan ja musiikin harrastekurssit.

Myös oppilaitosta vaihdettaessa luetaan hyväksi jo suoritettut opinnot niistä kursseista, jotka vastaavat sisällöllisesti lukion kursseja.

Rehtori päättää muiden oppilaitosten opintojen hyväksymisestä lukion oppimäärään.

Osaamisen tunnustaminen

Osaamisen tunnustaminen tarkoittaa sitä, että mikäli olet hankkinut taidon jossakin/joissakin oppiaineissa (-neissa), voit pyytää mahdollisuutta osoittaa taitotasosi osallistumalla aineen kokeeseen. Tällöin hyväksytysti suoritettu koe osoittaa osaamisesi ja saat silloin suoritusmerkinnän / arvosanan.

11.3 Jaksot ja koeviikko

Outokummun lukiossa lukuvuosi jakaantuu viiteen jaksoon, jotka kestävät noin seitsemän viikkoa. Jokaisen jakson lopussa on koeviikko, joka kestää 6-7 päivää.

Voit osallistua kokeeseen, kun kaikki kurssiin liittyvät tehtävät on suoritettu ja palautettu ennen koeviikon alkua tai viimeistään ennen koetta.

Koeaika on kolme tuntia ja kokeet pidetään aamupäivällä klo 9.00-11.45. Erityisestä syystä, esim. luku- tai kirjoitusvaikeuden vuoksi, koeaika voidaan pidentää tai järjestää erillinen koetila. Klo 12.15 - 13.30 on seuraavan päivän kokeen kertaustunti, joka on pakollinen osa kurssin suoritusta.

11.4 Arviointi

Kukin opintokokonaisuus arvioidaan, kun kaikki opintojakson moduulit on suoritettu. *Pakolliset ja valtakunnalliset valinnaiset opinnot* arvioidaan asteikolla 4-10, jossa 10 on kiitettävä arvosana. Halutessasi voit pyytää suoritusmerkinnän (S) liikunnasta ja sellaisista oppiaineista, joissa suorittamasi oppimäärä käsittää vain kaksi *opintopistettä* sekä valinnaisista vieraista kielistä, joissa suorittamasi oppimäärä käsittää korkeintaan *neljä opintopistettä*.

Paikalliset valinnaiset opinnot arvioidaan arvosanoilla hyväksytty (S) / hylätty (H), mutta halutessasi voit saada pyynnöstä myös numeroarvioinnin. Soveltavat opinnot arvioidaan vain hyväksytty / hylätty -asteikolla.

Opiskelija ei saa kurssiarvosanaa, jos on ollut toistuvasti poissa oppitunneilta ja/tai ei ole suorittanut kaikkia kurssiin liittyviä tehtäviä.

Jos sinulla on peräkkäisiä selvittämättömiä poissaoloja kolmen oppitunnin verran, antaa kurssin opettaja ensin kirjallisen huomautuksen esim. Wilman kautta. Huomautus voidaan antaa myös tekemättömien tehtävien takia. Jos poissaolot silti jatkuvat, kurssi jätetään arvostelematta = ? (kesken).

Saat arviointiksi kysymysmerkin (?) myös, jos

- olet kokeesta poissa sairauden tai muun pätevän syyn vuoksi ja olet *ilmoittanut siitä koululle ennen kokeen alkua*
- jos ylioppilaskirjoitukset sattuvat koe-päivälle
- et ole suorittanut kaikkia kurssiin liittyviä tehtäviä ajallaan, mutta olet osallistunut kokeeseen.

Voit täydentää kesken (?) olevan opintokokonaisuuden yhden (1) seuraavan jakson aikana hyväksytyksi. Muutoin opintokokonaisuuden arvosanaksi tulee H = hylätty tai K = keskeytetty ja opintokokonaisuus on suoritettava kokonaan uudelleen. Poikkeuksena on 5. jakso, jonka kysymysmerkit voit suorittaa seuraavana syksynä elokuun uusintapäivänä. ***Kaikissa em. tapauksissa ilmoitaudutaan uusintapäivän kokeeseen.***

Huomaa, että kesken jäänyt (?) tai keskeytetty kurssi (K) luetaan valittujen, mutta ei suoritettujen kurssien määrään. Tästä syystä todistuksessa näkyvä valintojen ja suoritusten määrä ei pidä paikkaansa. Erityisesti lukion loppuvaiheessa valinnat ja suoritukset on syytä laskea tarkkaan.

Kunkin jakson lopussa arvioinnin päätyttyä näet Wilmasta siihen mennessä suoritettujen kurssiesi arvosanat, keskeytykset ja kysymysmerkit.

Lukion oppimäärän (150 op) suoritettuasi saat todistuksen, jossa on kokonaisarviointi

suorittamistasi oppimäärästä. Oppimäärän arvosana määräytyy pakollisten ja valtakunnallisten syventävien opintokokonaisuuksien / moduulien arvosanojen *keskiarvona*. Opettajalla on oikeus korottaa näin määräytyvää arvosanaa yhdellä, jos menestyksesi ko. aineessa on selvästi parantunut opintojen loppuvaiheessa.

Kokonaisarvioinnin arvosanaa voi opettaja vielä korottaa päättötodistukseen ylioppilaskirjoitusta edeltävän *suullisen kuulustelun eli tentin* perusteella.

11.5 Etenemiseste

Jos saat jossakin aineessa kaksi peräkkäistä hylättyä (4) suoritusta aineen pakollisissa tai valtakunnallisissa syventävissä opinnoissa, muodostaa tämä etenemisesteen. Silloin et voi osallistua tässä aineessa ylioppilaskirjoituksiin etkä saada päättötodistusta ennen kun etenemiseste on purettu. **Et voi valita oppiaineessa uusia kursseja** ennen kuin etenemiseste on korjattu.

11.6 Hylätyn kurssin uusiminen

Hylätyn kurssin arvosanaa (4) voit parantaa osallistumalla uusintakuulusteluun. Jos saat samalla jaksolla useampia hylättyjä arvosanoja, sovi kokeiden suorittamisesta ko. opettajien kanssa. Suositeltava vaihtoehto hylätyn kurssin uusimiseksi on kurssin käyminen uudelleen mahdollisimman pian.

Hylättyjen kurssien määrä ei missään oppiaineessa saa ylittää seuraavia rajoja:

LOPS21

Opiskelijan opiskelemat pakolliset ja valinnaiset opinnot / hylättyjen opintojen määrä

2 – 5 op	0 op
6 – 11 op	2 op
12 – 17 op	4 op
18 > op	6 op

LOPS2016Kurssien määrä / hylättyjen arvosanojen määrä

1 – 2 kurssia /	0 hylättyä
3 - 5	1
6 - 8	2
9 -	3

Ota huomioon, että hylättyjen arvosanojen määrä lasketaan pakollisten opintojen (kursien) ja valtakunnallisten syventävien opintojen (kurssien) yhteismäärästä.

Hylätty (4) arvosana on korotettava; sitä ei poisteta suoritettujen kurssien joukosta. Päättöarvosanan saaminen edellyttää, että hylätyt opinnot eivät ole peräkkäisiä (etenemisestä), eivätkä ne ylitä edellä mainittuja rajoja.

11.7 Hyväksytyn kurssin uusiminen

Jos haluat parantaa hyväksytysti suorittamasi kurssin arvosanaa, voit käydä kurssin uudelleen. Jos tämä ei ole opintotarjonnan vuoksi mahdollista, voit suorittaa kurssin itsenäisesti tai verkkokurssina. Molemmat suoritustavat on sovittava rehtorin kanssa.

Kahdesti lukuvuodessa järjestetään hyväksytyjen kurssien uusintakuulustelu. Tässä uusintakuulustelussa voit uusia minkä tahansa hyväksytyn suorituksen.

11.8 Itsenäinen opiskelu

Lukiolaiselle voidaan hakemuksesta myöntää lupa kokonaisen opintojakson/kurssin suorittamiseen itsenäisesti. Itsenäinen suoritus on suoritusvaihtoehto silloin, kun ohjelmaan valitut opinnot ovat päällekkäin opintotarjottimessa, tai on olemassa jokin muu hyvin perusteltu syy. Luvan itsenäisen opintojakson/kurssin suorittamiseen myöntää rehtori.

Itsenäisen opintojakson/kurssin suorittamista varten täytävä wilmassa ”Itsenäinen suoritus” -lomake, johon ensin aineen opettaja merkitsee

opintojakson/kurssin suorittamiseen vaadittavat tehtävät ja työt, jotka sinun on tehtävä ennen koetta. Tehtävien ja kokeen jälkeen opettaja merkitsee ko. lomakkeelle wilmassa arvosanan ja opintojakson/kurssin hyväksymismerkinnän. Itsenäinen suoritus voidaan tehdä myös verkko-opintoina, kunhan sovit siitä ensin rehtorin kanssa.

Päällekkäisyydestä johtuva itsenäinen suoritus on aloitettava sillä jaksolla, jolla kyseinen opintojakso/kurssi on tarjolla ja se tulee suorittaa kahden peräkkäisen jakson aikana.

Yhdistelmäutkintoa suorittavat voivat suorittaa osan opinnoistaan itsenäisesti tai verkkopiskeluna.

11.9 Verkko-opiskelu

Lukiolaiset voivat hyödyntää SnellmanEdun (www.snellmanedu.fi) verkkokursseja.

Näitä kursseja voit suorittaa niissä aineissa, joita lukio ei voi tarjota esimerkiksi vähäisen opiskelijamäärän takia. Verkkokursseille osallistumisesta on sovittava rehtorin kanssa.

11.10 Opinto-ohjelman muutokset

Kurssimuutokset voivat vaikuttaa oleellisesti jatko-opintomahdollisuuksiin, joten opiskeluaikojen valinnat kannattaa miettiä huolellisesti.

Mikäli kuitenkin huomaat tarpeelliseksi muuttaa opinto-ohjelmaasi, kannattaa muutoksesta keskustella aina ensin aineenopettajan ja rehtorin kanssa.

11.11 Jakso-ohjelman muutokset

Jos haluat muuttaa yksittäisen jakson ohjelmaasi, keskustele siirrosta ensin ryhmänohjaajasi tai opinto-ohjaajan kanssa. Jos aiot jättää pois jonkin kurssin, tarkista ennen sitä, miten muutos vaikuttaa opintojesi etenemiseen. Myös ryhmäkoko voi estää kurssin siirtämisen. Jakso-ohjelman muutokset teet itse Wilmaan. Mieti jakso-ohjelmaa valitessasi, millaisen ohjelman pystyt selvittämään. Mikäli

keskeytät aloittamasi kurssin, merkitään suoritukseksi K (keskeytetty) ja kurssin suorittaminen on aloitettava uudelleen alusta.

11.12 Wilma -ohjelma

Lukion käytössä on nettiselaimella toimiva Wilma -ohjelma, jonka osoite on:

<https://outokumpu.inschool.fi>

Lukion aloittaville annetaan uudet tunnukset lukion aloituspäivänä. Peruskoulun wilma-tunnuksia ei voida siirtää uuteen oppilaitokseen.

Lukiossa seuraat Wilmasta opiskelujesi etene mistä sekä teet tarvitsemiasi muutoksia opinto-ohjelmaasi.

Poissaoloselvitykset kirjataan aina suoraan Wilmaan. Täysi-ikäisenä opiskelijana laitat itse selvityksen poissaoloistasi, mutta alaikäisten osalta selvityksen merkitsevät huoltajat.

Alaikäisen huoltajat voivat luoda Wilma-tunnuksen käyttämällä Suomi.fi-valtuudet palvelua. Huoltaja-roolin voi lisätä, kun on tehnyt vahvan tunnistautumisen esim. pankkitunnuksilla tai mobiilivarmenteella.

11.13 Pitkän matematiikan oppimäärän vaihtaminen

Vaihtaminen lyhyen matematiikan oppimäärään on mahdollista, mutta kannattaa harkita tarkkaan, onko vaihto tarpeellinen. Vaihto voi oleellisesti vaikuttaa myöhempisiin jatko-opintoihisi. Keskustele asiasta matematiikan opettajan ja rehtorin kanssa.

Jos päädyt vaihtoon, se on tehtävä niin, että pystyt opiskelemaan lyhyen matematiikan kolmannesta kurssista lähtien. Matematiikan oppimäärää vaihdettaessa pitkän matematiikan opinnot luetaan hyväksi seuraavasti:

MAA2 = MAB2, MAA3 = MAB3, MAA6 = MAB8, MAA8 = MAB5 JA MAA9 = MAB7.

Pitkän matematiikan kurssin arvosana siirtyy sellaisenaan lyhyen matematiikan vastaavan kurssin arvosanaksi. Hyväksytysti suoritettujen pitkän matematiikan opinnot, joille ei ole vastaavuutta, siirretään lyhyen matematiikan paikallisiin kursseihin S-merkinnällä.

12 OPINTO-OHJAUS

Lukuvuonna 2023-2024 opinto-ohjauksessa on pakolliset OP1- ja OP2-opinnot. OP1 suoritetaan ensimmäisen opintovuoden aikana ja OP2 (jatko-opinnot ja työelämä) suoritetaan toisen ja kolmannen opintovuoden aikana. OP2-kurssiin kuuluu mm. oppilaitosvierailuja ja tutustumista työelämään ja yrittäjyyteen.

Muista, että koulun järjestämät vierailut ovat osia kurssin suorituksesta ja siten pakollisia.

13 YHDISTELMÄTUTKINTO

Lukion opiskelijana voit suorittaa kolme tutkintoa, lukion oppimäärän, ylioppilastutkinnon ja ammatillisen perustutkinnon. Lukion oppimäärään tarvitaan 150 op.

Ammatillisen tutkinnon suorittaminen aloitetaan keskustelulla oman koulusi rehtorin kanssa. Ensimmäisen lukiovuoden opiskelet lukiossa ja toisesta vuodesta eteenpäin opiskelet jaksoittain lukiossa ja ammattiopistossa.

Yhdistelmätutkintoa varten laaditaan erillinen henkilökohtainen opiskelusuunnitelma rehtorin ja ammattiopiston opinto-ohjaajan kanssa.

14 AIKUISOPISKELIJAT

Aikuisopiskelijana pidetään yli 18-vuotiaana lukion aloittanutta. Aikuisille annettavaan opetukseen on valtioneuvosto vahvistanut tuntijaon, jonka mukaan lukion oppimäärän suorittamiseen vaaditaan 75 op.

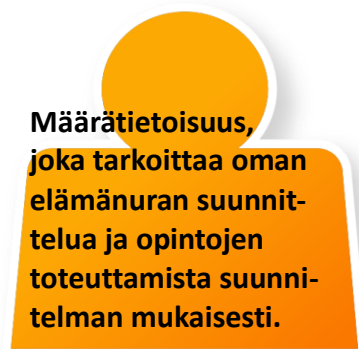
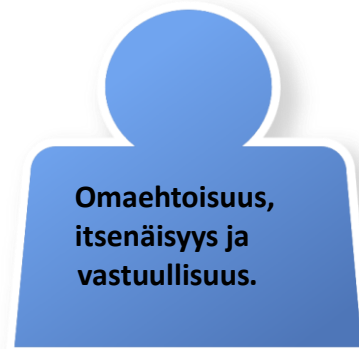
Aikuisten opetus sovitetaan heille sopivaan aikaan. Aikuisopiskelijana voit suorittaa kurs-

seja itsenäisesti, etäopiskeluna tai osallistamalla oppitunneille. Itsenäiseen opiskeluun kuuluu säännölliset tapaamiset opettajan kanssa ja kurssikokeet.

Jokaiselle aikuisopiskelijalle laaditaan opintojen alussa oma opintosuunnitelma, jota tarkistetaan opintojen edetessä.

15 MITEN LUKIOSSA OPISKELLAAN

Lukiossa opiskeluun vaikuttavat ainakin seuraavat seikat:

15.1 Opiskelun avuksi

Lukio-opinnot ovat askel kohti korkea-asteen opintoja.

Lukiossa annettavien itsenäisten tehtävien määrä voi opintojen alussa yllättää peruskoulun jälkeen, sillä lukiossa olet itse entistä enemmän vastuussa omista opinnoistasi, ja vastuu kasvaa vähitellen koko lukioajan.

Muista siis huolehtia itsestäsi!

- * nuku riittävästi ja syö monipuolisesti
- * liiku ja harrasta, vietä aikaa kavereiden kanssa

* pyydä opiskelun vaikeuksiin ajoissa apua aineenopettajalta, erityisopettajalta tai opinto-ohjaajalta

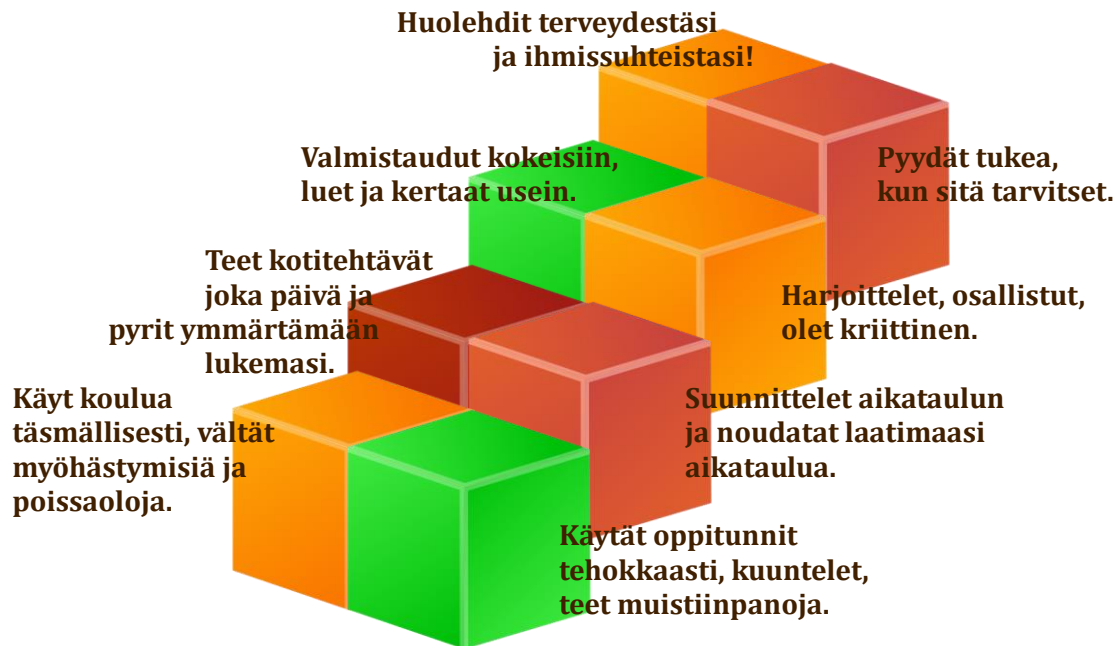
* tuki- ja lisäopetus ovat käytettävissä

* suorita annetut tehtävät ajoissa, jolloin työt eivät kasaannu

**Sinun apunasi on
koko koulun henkilöstö!**

15.2 Lukiolaisen ammattitaidon portaat

VAIKEUKSIEN KAUTTA VOITTOON!

- Edellä mainituin tavoin lisää lukiolaisen ammattitaitoasi opiskelussa.
- Ammattitaito säästää aikaasi ja voimiasi. Ehdit virkistäytyä, levätä, harrastaa, ulkoilla ja viettää aikaa muiden nuorten kanssa.
- Opiskelutuloksiin ja viihtymiseen vaikuttavat opiskelukaverit ja koko koulun myönteinen ja aktiivinen henki: MEIDÄN KOULU.
- Sopus, toisten auttaminen, aktiivinen työrauha ja toisen mielipiteiden ja näkemysten kunnioittaminen, mutta myös hauskan pitäminen luovat kouluun myönteisen tekemisen hengen.

PÄIHTEET JA HUUMEET EIVÄT KUULU HYVÄN OPISKELIJAN AMMATTITAITOON!

15.3 Pelisäännöt

LUKIOAIKANA RAKENNAT OMAA TULEVAISUUTTASI

Opiskele itseäsi ja omaa tulevaisuuttasi varten ja ota vastuu opinnoistasi.

Vastuun ottaminen ei tarkoita sitä, että sinun on selvittävä kaikesta itse; neuvoja ja opastusta saat esim. opiskelutekniikan opettelussa ja opinto-ohjelman laadinnassa.

Poissaolojen käytäntö sairaustapauksessa:

- 1-5 päivän poissaolo -> huoltajan ilmoitus ryhmänohjaajalle *poissaolon alkaessa*. Jos poissa-olosi jatkuu yli viiden päivän, on sinun toimitettava koululle terveydenhoitajan tai lääkärin todistus.
- 6 päivää tai pitempi poissaolo -> huoltajan ilmoitus rehtorille *poissaolon alkaessa*. Kuuden päivän tai sitä pidemmästä sairauslomasta on sinun toimitettava terveydenhoitajan tai lääkärin todistus.
- Sairauspoissaolo oikeuttaa saamaan tarvittaessa tukiopetusta.
- Jos saat opintotukea ja sairauspoissaolosi jatkuu yli 2 kk, ilmoita siitä KELA:lle, jolloin opintotukesi muutetaan sairauspäivärahaksi eikä sairauslomasi siten kuluta opintotukipäiviäsi.

Poissaolojen käytäntö muissa tapauksissa:

- 1-5 päivän poissaolo henkilökohtaisista syistä, esim. lomamatka -> huoltajien anomus *ennen poissaoloa ryhmänohjaajalle* wilmassa olevalla lomakkeella. Jos olet alle 18-vuotias, huoltajien on täytettävä lomake.
- 6 päivää tai pitempi poissaolo henkilökohtaisista syistä -> huoltajien anomus *ennen poissaoloa rehtorille* Wilmassa olevalla lomakkeella. Jos olet alle 18-vuotias, huoltajien on täytettävä lomake.
- poissaolo ei oikeuta tukiopetukseen tai muihin opintoja tukeviin toimintoihin.

- Sinun on itse huolehdittava ja sovittava korvaavista suorituksista eri aineiden opettajien kanssa ennen henkilökohtaista poissaoloa.
- Osa-aikatyö, työharjoittelu tai autokoulu eivät ole hyväksyttäviä poissaolon syitä. Mikäli teet lukio-opintojen aikana osa-aikatyötä, muista myös, että ansiotulo vaikuttaa opintotuen määrään ja voi aiheuttaa opintotuen takaisinperinnän.
- **Mahdolliset työvuorot ja autokoulun ajoharjoitteluajat on sovittava oman lukujärjestyksen ulkopuolelle!**

SELVITÄ POISSAOLOSI ENNEN KOEVIIKON ALKUA!

- Ruokailussa muista hyvät käytös- ja ruokailutavat.
- Muista asiallinen käytös ja kohteliaisuus, kun asioit rehtorin luona, opettajien huoneessa tai opintotoimistossa.
- Huomioi käytökselläsi myös muu koulun henkilökunta.
- Jokaisella on oikeus henkilökohtaiseen koskemattomuuteen. **Koulu ei hyväksy kiusaamista eikä sukupuolista ahdistelua missään muodossa!**

16 OPISKELIJAHUOLTO

16.1 Erityisopettaja

Erityisopettaja **Tiina Reinikainen** on tavattavissa lukiolla **keskiviikkoisin klo 9.00 – 12.00**. Muina aikoina yhteydenotot puhelimitse 050 452 5712, tiina.reinikainen@riveria.fi tai Wilman kautta.

Erityisopettaja suorittaa aloittavien opiskelijoiden lukitestaukset, neuvoo opiskeluun ja opiskelutaitoihin liittyvissä kysymyksissä. Hän myös ohjaa lukivaikeuksien selvittämisessä ja tarvittaessa laatii lausunnon Ylioppilastutkintolautakuntaa varten.

16.2 Opiskelijaterveydenhuolto

Opiskelijaterveydenhoitaja **Katriina Ketolainen** on tavattavissa lukiolla terveydenhoitajan tiloissa **tiistaisin ajanvarausten mukaisesti ja klo 11 - 11.45 ilman ajanvarausta.**

Muina päivinä yhteydenotot puhelimitse **(013)330 5171**, katriina.ketolainen@siunsote.fi tai Wilman kautta.

Koeviikoilla vastaanotto vain, jos siitä on erikseen sovittu opiskelijan kanssa.

Terveydenhoitajan terveystarkastus tehdään ensimmäisen ja toisen vuosikurssin opiskelijoille. Lääkärintarkastus tehdään toisen vuosikurssin opiskelijoille ja se on samalla kutsuntakäisten opiskelijoiden kutsuntatarkastus.

Koululääkärin tarpeessa, sairastapauksissa ja päivystyksellistä hoitoa vaativissa tapaturmissa yhteydenotot **klo 8 - 16 Outokummun terveyskeskuksen ajanvaraukseen puh. (013) 330 2252.**

Ilta-, yö-, arkipyhä- ja viikonloppuaikoina perusterveydenhuollon päivystys P-K:n **Keskussairaalassa, Tikkamäentie 16, 80210 Joensuu, puh. (013) 116 117.**

Lisätietoja www.siunsote.fi

16.3 Koulupsykologin palvelut

Koulupsykologi **Minna Aallosvirta** on tavattavissa lukiolla terveydenhoitajan tiloissa. **Tapaamisesta on sovittava etukäteen!**

Yhteyttä voit ottaa Wilman kautta tai sähköpostitse (minna.aallosvirta@siunsote.fi) taikka puhelimitse **013 330 7264.**

16.4 Koulukuraattorin palvelut

Koulukuraattori **Katja Laine** on tavattavissa lukiolla maanantaina ja torstaina klo 12 – 16 terveydenhoitajan tiloissa. Muina aikoina on

mahdollista sopia tapaaminen opiskelijan kanssa sovittuun aikaan ja paikkaan. Yhteydenotot Wilman kautta tai sähköpostitse katja.laine@siunsote.fi tai puhelimitse **050 342 0128.**

Kuraattori auttaa seuraavissa asioissa:

- ✓ *Jaksamisen haasteet, stressi ja kuormitus opinnoissa tai muilla elämän osa-alueilla*
- ✓ *Jännittäminen*
- ✓ *Motivaatio-ongelmat*
- ✓ *Mielialaan liittyvät haasteet*
- ✓ *Päihteisiin ja riippuvuuksiin liittyvät asiat*
- ✓ *Elämäntilanteeseen liittyvät kriisi- ja muutostilanteet*
- ✓ *Ihmissuhteisiin liittyvät asiat, yksinäisyys*
- ✓ *Toimeentuloon, asumiseen ja erilaisiin arjen asioihin liittyvät kysymykset.*

Kuraattori tekee opiskelijan suostumuksella yhteistyötä muiden palveluntarjoajien kanssa (muut opiskeluhuollon palvelut, sosiaalipalvelut, mielenterveys- ja päihdepalvelut, kuntoutuksen toimijat) ja voi toimia linkkinä oppilaitoksen ja eri yhteistyötahojen välillä.

Yksilöllisen opiskeluhuollon lisäksi kuraattori osallistuu myös oppilaitoksessa tehtävään yhteisölliseen opiskeluhuoltotyöhön, jonka tavoitteena on terveellinen ja turvallinen opiskeluympäristö sekä hyvinvoiva opiskeluyhteisö. Yhteisöllinen opiskeluhuolto kohdistuu koko opiskeluyhteisöön, mutta työtä voidaan myös kohdentaa tietyille luokka-asteille tai ryhmille, esimerkiksi opintojen aloittamis- tai päätösvaiheeseen tai ryhmässä ilmenneen tarpeenmukaisesti.

Yhteydenotto kuraattoriin ja palvelujen saatavuus

Opiskelijalla on oikeus tarvittaessa henkilökohtaiseen keskusteluun kuraattorin kanssa. Keskustelut ovat aina luottamuksellisia. Kuraattori kuuntelee ja etsii ratkaisuvaihtoehtoja sekä tarpeen mukaan ohjaa ja

saattaa eri palveluiden piiriin. Kuraattoriin voit ottaa yhteyttä itse, mutta ajan

16

saamiseksi apua voit pyytää myös ryhmänohjaajaltasi. Myös huoltaja tai muu henkilö voi pyytää tapaamista. Henkilökohtainen keskustelu-aika on järjestettävä viimeistään seitsemäntenä työpäivänä opiskelijan pyynnöstä. Kiireellisessä tapauksessa palvelut on järjestettävä samana tai seuraavana työpäivänä.

16.5 Outokummun mielenterveys- ja päihdepalvelut

Mielenterveys- ja päihdepalvelujen hoitokoordinaattorit tavoitettavissa **puhelimitse numerosta 013 330 2145 ma - pe klo 8.00 – 15.45.** Nuorisopsykiatrian tehostettu avohoito **puh. 050 579 0681 (14 – 18 vuotiaille).** Aikuispsykiatrian avohoito numerosta **013 330 2132 myös iltaisin (yli 18 vuotiaille).**

16.6 Opiskelijahuoltoryhmä

Opiskeluhuollon suuntaviivoista päättää Outokummun kaupungin opiskeluhuollon ohjausryhmä, jonka järjestäminen on Outokummun kaupungin hyvinvointitoimen hallussa. Koulukohtaisesti toimii opiskeluhuollon ohjausryhmä, joka käsittelee oman oppilaitoksen yhteisöllisiä asioita ja siinä opiskelijoita edustaa oppilaskunnan valitsema edustaja.

Opiskelijoiden henkilökohtaisia asioita varten on tapauskohtainen monialainen asiantuntijaryhmä, joka kokoontuu tarvittaessa, mikäli joku koulun henkilökuntaan tai oppilaskuntaan kuuluva ilmaisee huolensa opiskeluhooltoon kuuluvasta asiasta.

16.7 Etsivä nuorisotyöntekijä

”Etsivä nuorisotyö on erityisnuorisotyötä, jonka tavoitteena on olla läsnä nuorten keskuudessa ja tarjota mahdollisuus turvalliseen ja luottamukselliseen aikuiskontaktiin. Etsivä nuorisotyö etsii nuoren kanssa ratkaisuja nuoren pulmiin ja

kysymyksiin ja auttaa nuorta saavuttamaan tarvitsemansa palvelut.”

Jos Sinulle tulee opiskeluun liittyviä pulmia tai mitä tahansa mieltä painavaa, voit ottaa yhteyttä etsivä nuorisotyöntekijä Virpi Jumppaiseen, puh. 044 755 9263 tai sähköpostilla virpi.jumppainen@outokummunkaupunki.fi

16.8 Opintotuki

Opintososiaalisissa asioissa sinua auttaa opintotoimisto

Tukea hakiessasi sinun ei tarvitse miettiä mitä näistä haet, vaan Kela tutkii mihin kaikkiin olet oikeutettu ja tekee päätöksen sen mukaisesti. Voit tarkistaa Kelan nettisivuilla opintotuelaskurilla, voitko saada opintotukea ja minkä verran.

Maksuttomaan koulutukseen oikeutettu ei voi saada opintorahan oppimateriaalilisää. Muuta opintotukea hän voi saada kuten muutkin opiskelijat tietyin ehdoin.

LOPS21 Maksuttoman koulutuksen opiskelijat

Vanhempien luona asuva alle 17-vuotias lapsilisää saava opiskelija ei voi saada opintotukea lainkaan. **17-19 -vuotiaat** opiskelijat voivat saada tukea, mikäli vanhempien tulorajat sen mahdollistavat. Vähintään 20-vuotiaalla vanhempien tuloilla ei ole enää merkitystä.

Mualla kuin vanhempien luona asuva alle 17-vuotias lapsilisää saava opiskelija voi saada tuen, mikäli vanhempien tulorajat sen mahdollistavat. Vähintään 17-vuotias tai yli voi saada opintotukea sekä yleistä asumistukea riippumatta vanhempien tuloista.

LOPS2016 IV vuositason opiskelijat

voivat edelleenkin saada opintorahan oppimateriaalilisää 52,24 e/kk. Lisään ovat oikeutettuja vanhempiensa luona asuvat alle 20-vuotiaat ja itsenäisesti asuvat alle 18-vuotiaat, joiden vanhempien vuositulot ovat yhteensä

enintään 41 100 €. Oppimateriaalilisiä haetaan opintotukilomakkeella.

17

Vanhempien tulot eivät enää vaikuta alle 18-vuotiaalle myönnettävään opintorahan perusmäärään tai asumislisään, jos opiskelija asuu muualla kuin vanhempansa luona.

Yhteishaussa lukioon valituilta ei vaadita oppilaitoksen opiskelutodistusta, koska Kela saa tiedot suoraan KOSKI-palvelusta. Muuta kautta valittujen osalta hakemukseen on liitettävä aina oppilaitokseen hyväksymisilmoitus tai todistus opiskelusta.

Lukiolaisen lukuvuoden tukiaika on 10 kk

(1.8. - 31.5.) Opintotuki myönnetään aikaisintaan sen kuukauden alusta lukien, jolloin hakemuksesi on saapunut oppilaitokseen. Tee sähköinen hakemus osoitteessa www.kela.fi/asiointi.

Opintotukea myönnetään päätoimisiin lukio-opintoihin eli laajuudeltaan 150 op. *Lukukauden* aikana on suoritettava vähintään 20 op tai kaksi ylioppilastutkinnon koetta. Lukio-opinnot ovat päätoimisia myös ammatillisen perustutkinnon yhteydessä suoritettuna (kaksois- tai kolmoistutkinto) samoin ehdoin.

Lukiolaiselle **opintotukipäätös tehdään säännönmukaiselle opiskeluajalle (3+1 v)**. Lisäajan opinnot (yli 4 v.) voivat olla valinnaisia kursseja tai kurssien/yo-kokeiden uusimisia tai korottamisia. Lisäajan opintotuki haetaan opintotuen muutosilmoituksella ja hakemuksen liitteeksi tarvitaan oppilaitoksen todistus lukukausikohtaisista opinnoista.

Lukiolainen voi saada opintotukea myös kesä-opintoihin, mikäli suorittaa vähintään kahden opintopisteen opinnot (= 1 ov). Liitteeksi tarvitaan oppilaitoksen todistus opiskelusta.

Opintojen keskeytyminen:

Kela seuraa opiskelijan opintojen edistymistä KOSKI-tietopalvelun kautta. Tarvittaessa Kela pyytää opiskelijalta lisäselvityksiä mm. kesken-

eräisistä ja hylätyistä suorituksista. Jos opintojen keskeytyminen johtuu sairauslomasta (enintään 2 kk), opiskelijan kannattaa tehdä selvitys Kelalle. Tällöin opintotuen maksamista voidaan jatkaa sairausloman ajan. Mikäli keskeytys johtuu muusta syystä, tukeen ei ole oikeutta. Yli 2 kk kestävä sairausloman ajaksi opintotuki kannattaa keskeyttää ja hakea sairauspäivärahaa. Omavastuu on 10 arkipäivää.

MUISTA, ETTÄ VÄÄRIN PERUSTEIN SAATU TUKI PERITÄÄN AINA TAKAISIN!

16.9 Koulumatkatuki HUOM! MUUTOKSET

Lukion opiskelija voi hakea koulumatkatukea lukuvuodelle 2023-2024 (koulumatkat 1.8.2023 alkaen) sähköisesti OmaKelassa, hakemista varten opiskelija tarvitsee joko verkkopankkitunnukset tai mobiilivarmenteen.

Tuki haetaan lukuvuodeksi kerrallaan ja vasta sitten, kun opiskelija on vastaanottanut opiskelupaikan.

Koulumatkatukea voi 1.8.2023 ja sen jälkeen hakea myös paperilomakkeella ja jättää hakemuksen joko Kelalle tai oppilaitokseen. Jos opiskelija hakee tukea paperilomakkeella, saa hän osto-oikeuden vasta, kun Kela on käsitellyt hakemuksen.

Kun haet tuen OmaKelassa, Kela voi myöntää sinulle osto-oikeuden heti hakemuksen lähettämisen jälkeen. Voit heti ostaa matkalipun koulumatkatuetuun hintaan esim. lipunmyyjän verkkokaupassa.

Jos käytät koulumatkoihin paikallista Hojomatkojen linja-autokyytiä, et voi ostaa koulumatkatuetta lippua samalla tavalla, vaan sinun täytyy ostaa lippu/matkakortti

normaalihintaisena ensin itse, ja Kela maksaa tuen jälkikäteen pankkitilillesi.

Oppilaitos ei enää 1.8.2023 alkaen tarkista koulumatkatukihakemuksen tietoja, anna

18

ostotodistusta tai kirjaa osto-oikeustietoja, vaan ainoastaan toimittaa mahdollisen paperihakemuksen Kelaan.

Tuen edellytyksenä on, että *yhdensuuntaisen* koulumatkan kokonaispituus on:

-vähintään seitsemän (7) km maksuttomaan koulutukseen oikeutetuilla

-vähintään 10 km muilla opiskelijoilla

Koulumatkaksi katsotaan *lyhin kulkukelpoinen autoreitti* asunnolta oppilaitokseen. Koulumatkalla voi olla useita erilaisia matkustustapoja (ns. yhdistelmämatka), jolloin korvataan vain sellaiset yksittäiset matkaosuudet, joiden pituus on vähintään 5 km.

Matkustuspäivät lasketaan kaikilla tukeen oikeutetuilla opiskelijoilla *kalenterikuukausikohtaisesti*. Tuki maksetaan kalenterikuukaudelta täysimääräisenä, jos matkapäiviä on vähintään 15 pv/kk. Jos matkapäiviä on 10-14, maksetaan puolen kuukauden tuki.

WALTTI -matkakortin käyttäjän latausohje:

Ensimmäinen osto pitää tehdä Joensuussa, Carelicumin palvelupisteessä. Seuraavat latauskerrat teet itse verkkokaupassa tämän ohjeen mukaisesti. Ole tarkkana, että teet juuri ohjeen mukaan, etkä lataa korttia mitään muuta kautta.

Verkkokauppaan pitää kirjautua vahvasti, jonka jälkeen oikeat tuotteet tulevat valittavaksi, kun omat vyöhykkeet (C-D) on valittu.

Kela-koulumatkatukituotteen ostaminen/ lunastaminen verkkokaupasta

Saadaksesi etuustuotteet lunastettavaksi/ ostettavaksi toimi näin:

1. Sinun tulee kirjautua Waltti -verkkokauppaan
2. Lisää käyttämäsi matkakortti tiliisi.

3. Korttisi tulee olla henkilökohtainen ja se tulee olla kirjattuna opiskelijan asiakasryhmään. Opiskelijan asiakasryhmä tulee olla voimassa ostohetkellä. Mikäli et ole vielä

opiskelija, sinun tulee käydä tunnistautumassa opiskelijaksi Carelicum -palveluissa.

4. Sinun tulee tunnistautua vahvasti ensimmäisellä ostokerralla ennen oston/ lunastuksen suorittamista verkkopankkitunnuksilla tai mobiilivarmenteella.

5. Vain etuuden haltija itse voi ostaa tuotteet, toiselle henkilölle ei voi ostaa etuustuotteita.

KELA toisen asteen koulumatkatuotteet on myönnetty tietyille tuotteelle ja vyöhykevälille.

Tarkastathan ostaessasi, että ostovalintasi vastaa sinulle myönnettyä etuutta. Näet käytettäväsi olevat etuudet "Valitse kauden tiedot" osiossa.

Lisätietoa vahvasta tunnistautumisesta [Suomi.fi](https://www.suomi.fi) -sivustolta.

Ohjeita Kela-tuotteen lataamisesta löytyy myös verkkokaupan osoitteesta:

<https://waltti.fi/koulumatkatukilippu/>

Kokonaan itse järjestetty kulkutapa on mahdollinen silloin, kun Waltti-liikenne, Matka-huollon linja-autot tai muu julkinen liikenne ei ole käytettävissä. Tällöin tuki maksetaan kuukausittain opiskelijan tilille matkan pituuden mukaan määräytyvien laskennallisten matkakustannusten perusteella alle 100 km:n yhdensuuntaisen matkan osalta.

17 PÄIHDEOHJELMA

Outokummun kaupungin päihdestrategian kolme painopistealuetta ovat: ennaltaehkäisy,

varhainen puuttuminen ja hoito. Lukion osalta tämä merkitsee päihteiden käytön ennaltaehkäisyä, varhaista käyttöön puuttumista ja tarvittaessa hoitoon ohjaamista.

19

Päihdeohjelman tavoitteet

1. Jokaisen opiskelijan tulee tietää

- a) päihteiden vaikutuksista sekä kokeilun ja käytön vaikutuksista
- b) mistä ja miten saa apua päihdeongelmissa
- c) tuntea vastuunsa ja pystyä kertomaan päihdeongelmista jollekulle henkilökuntaan kuuluvalla

2. Jokainen oppilaitoksen henkilökuntaan kuuluva

- a) osaa tunnistaa päihteiden käyttöä
- b) osaa neuvoa opiskelijoita päihdeasioissa
- c) kykenee puuttumaan havaittuun päihteiden käyttöön mahdollisimman varhaisessa vaiheessa.

Lukion opiskelijalla on säädösten perusteella oikeus turvalliseen ja virikkeitä antavaan kasvuympäristöön ja koskemattomuuteen myös oppilaitoksessa.

Lukion päihdeohjelman lähtökohtana ovat seuraavat periaatteet:

1. Opiskelijalla on oikeus hyvinvointiin, turvallisuuteen ja terveeseen kehitykseen.
2. Ongelmiin puututaan mahdollisimman varhain.
3. Vanhempien, oppilaitoksen henkilökunnan, sosiaali- ja terveydenhoitohenkilöstön ja viranomaisten kanssa tehdään yhteistyötä.
4. Asioita käsitellään luottamuksellisina vain niiden kesken, jotka ovat oikeutettuja tietojen saantiin virkatehtävien hoitamiseksi ja opiskelun järjestämiseksi.

Lukion ennaltaehkäisevää päihdetyötä tehdään seuraavilla tavoilla:

1. Opiskelijoille annetaan tietoa eri aineiden opetuksessa (mm. terveystieto, biologia, psykologia) sekä terveydenhoitajan tarkastuksissa.

2. Vanhemmille tiedotetaan asiasta vanhempainilloissa ja ensimmäisen vuositason vanhempien tapaamisissa.
3. Henkilökuntaa opastetaan koulutus- ja informaatiotilaisuuksissa.
4. Opiskelijoille järjestetään monipuolinen valistustilaisuus vähintään kerran lukioaikana.
5. Lukio toimii yhdessä sosiaali- ja terveysalan ammattilaisten, poliisin ja vanhempien kanssa.
6. Opiskelijoiden poissaoloja seurataan ja niihin puututaan.

Opiskelijoita ohjataan pääasiassa kasvatuksellisin keinoin. Lukio pyrkii luomaan ilmapiirin, jossa opiskelija kokee, että hänestä välitetään ja häntä tuetaan ja autetaan. Näin voidaan oppia, että ongelmia kykenee ratkaisemaan ilman päihteitä.

Epäilty käyttö

Jos jonkun opiskelijan epäillään käyttävän päihteitä, voi jokainen koulun henkilökuntaan kuuluva käynnistää henkilökohtaisen opiskeluhuollon menettelyn. Epäilystä keskustellaan aina ensin opiskelijan kanssa.

Todettu käyttö

Jos opiskelijan todetaan olevan koulussa päihteiden vaikutuksen alaisena, hänet poistetaan välittömästi oppitunnilta ja toimitetaan rehtorin tai terveydenhoitajan luo, jotka päättävät toimenpiteistä. Alle 18-vuotiaiden kohdalla otetaan aina yhteyttä huoltajaan, jota pyydetään saapumaan paikalle.

18 MODUULIT JA OPINTOJAKSOT

Lukuvuonna 2023 - 2024 tarjolla olevat opinnot ja moduulien sisällöt ovat nähtävissä Pedanetin ja Wilman opintotarjottimessa.

Teemaopintojen kohdalla on kolmen vuoden kierto eli sama teemaopintokokonaisuus on opiskeltavissa vain kolmen vuoden välein. Virtuaaliopetusopinnot ovat yhteisiä Juuan ja Polvijärven lukioiden kanssa.

Muissa oppilaitoksissa (ammattiopisto, seutuopisto, musiikkiopisto, avoin yliopisto, avoin amk) suoritettuja kursseja voit lukea opinto-ohjelmaasi, kunhan sovit asiasta aineopettajan ja rehtorin kanssa ennen kurssille osallistumista.

19 TUNTIKAAVIO 2023 – 2024

KLO	MA	TI	KE	TO	PE
9.00 - 10.15	1	7	6	4	2
10.30 - 11.45	5	3	3	1	1
11.45 - 12.15	RUOKAILUTAUKO				
12.15 - 13.30	4	2	4	5	3
13.40 - 14.55	6	5	7	2	7
15.00 - 16.15				6	

20 OPINTOTARJOTIN 2023 – 2024

Kurssitarjotin 2023-2024, 1. jakso

Outokummun lukio

1. jakso 09.08. - 29.09.2023

1	HI5.1	ENA3.1	MAB6.1	ÄI1.1	PS1.1	PS4.1
	HMN 7	SPE 13	HAA 4	PAJ 10	JUR 14	MAS 9

1	PS7.1
	JUR 3

2	GE3.1	MAA5.1	ENA6.1	MAB4.1	OP1.2	TTK1.1
	SAL 1	IMA 8	SPE 1	HAA 14	PYK 9	KME 13

3	ENA4.1	KE3.1	HI2.1	OP1.1	TTK1.2	UE5.1
	SPE 10	HAA 3	HMN 12	PYK 13	KME 10	MAS 4

4	YH4.1	RUB17.1	BI6.1	FI2.1	FY3.1	PS1.2	ÄI1.2
	ATO 2	PYK 2	HHA 2	KME 19	IMA 4	JUR 10	PAJ 12

4	SAB39.1
	AKA 4

5	GE4.1	RAB37.1	MAY1a.1	MAB11.1	HI4.1
	HHA 3	HAN	IMA 10	HAA 16	ATO

5	OP2.1	RUB19.1
	JUR 26	PYK 4

6	MAA10.1	UE2.1	ÄI4.1	KU1.1	MU1.1
	IMA 5	HMN 8	PAJ 1	Mih 21	PPI 20

6	ENA9.1
	SPE 10

7	LI1.1	RUB18.1
	AKU 23	PYK 8

7	BI8.1	HI7.1	GE5.1	FY9.1	TE4.1	YH5.1
	HHA 3	HMN 7	KME 2	HAL	KUK 8	ATO 2

Kurssitarjotin 2023-2024, 2. jakso

Outokummun lukio

2. jakso 02.10. - 28.11.2023

1	KE4.1	ÄI8.1	MAA2.1	TEM1.1
	HAA 2	PAJ 15	IMA 1	MSI

1	RUB11.1	RUB12.1	TEM8.1
	PYK 1	PYK 1	ATO 1

2	BI4.1	FY4.1	UE4.1	MAY1b.1	ENA5.1
	KME 7	IMA	HMN	HAA	SPE 4

2	RUB11.2	RUB12.2	OP2.1
	PYK 1	PYK 1	JUR 26

3	UE3.1	KE5.1	UO1.1	ET1.1
	HMN 4	HAA 3	JUR 1	KME 1

3	ENA1.1	ENA2.1
	SPE 1	SPE

4	EAB31.1	RAB31.1	FI4.1	HI6.1	SAB31.1
	MOL 4	HAN	KME 1	HMN 8	AKA 2

4	ENA1.2	ENA2.2
	SPE	SPE

5	PS5.1	GE2.1	MAA6.1	RUB13.1	YH4.1
	MAS 11	KME 2	IMA 5	PYK 2	ATO 2

5	FY1.2	FY2.2
	HAA 5	HAA 1

6	MAA11.1	ÄI5.1	MU2.1	YH2.1	TEM1.1
	IMA 5	PAJ 4	PPI 8	HMN 8	MSI

7	PS2.1	LI4.1	ÄI4.2	MAB5.1	TE2.1	ET3.1
	MAS 7	AKU 4	PAJ	HAA 17	KME	ATO

Kurssitarjotin 2023-2024, 3. jakso

Outokummun lukio

3. jakso 29.11.2023 - 06.02.2024

1	MAB2.1 HAA 1	ÄI9.1 PAJ 6	HI6.1 HMN 8		
1	MAA2.1 IMA 1	MAA3.1 IMA 1			
2	RUB12.1 PYK 1	HI2.1 HMN 12	UE6.1 ATO	TE3.1 KME 10	MAB9.1 HAA 6
2	ÄI2.1 PAJ 1	ÄI3.1 PAJ			
3	RUB14.1 PYK 16	BI1.1 KME 1	ENA2.1 SPE	MAA12.1 IMA 2	PS6.1 MAS 3
3	ENA9.1 SPE 10	ÄI6.1 PAJ 10	ÄI7.1 PAJ 11		
4	BI1.2 KME	ENA2.2 SPE	YH3.1 HMN 17	PS3.1 MAS 3	
4	RUB19.1 PYK 4	ÄI2.2 PAJ	ÄI3.2 PAJ		
5	ENA6.2 SPE 5	HI3.1 HMN 7	RUB12.2 PYK 1	BI5.1 KME 4	YH7.1 ATO
5	MAA6.1 IMA 5	MAA9.1 IMA 4			
6	UE2.2 HMN 5	MU3.1 PPI 6	FI3.1 KVA 1	ET4.1 ATO	
6	TEM8.1 ATO 1				
7	LI9.1 AKU 8	ENA11.1 SPE 6	MAA13.1 IMA 6		
7	ET4.1 ATO				

Kurssitarjotin 2023-2024, 4. jakso

Outokummun lukio

4. jakso 07.02. - 09.04.2024

1	ÄI5.2	YH1.1	FI1.1	TEM5.1
	PAJ 13	HMN 1	KME	ZPI

1	MAA3.1	MAA4.1
	IMA 1	IMA 2

2	YH1.2	FI1.2	RUB15.1	ENA7.1
	HMN	KME 2	PYK 8	SPE 1

3	UO2.1	ET2.1	RUB14.2	MAB7.1	HI1.1
	JUR 2	KME	PYK 6	HAA	HMN 2

3	KE1.1	KE2.1
	HAA 4	HAA 1

4	SAB32.1	EAB32.1	FY5.1	RAB32.1	ÄI4.1	HI1.2
	AKA 1	MOL 2	IMA 1	HAN 1	PAJ 1	HMN

4	BI2.1	BI3.1
	KME 4	KME 3

5	MAA7.1	GE1.2	ENA11.1	HI10.1
	IMA 3	KME 2	SPE 6	HMN

5	ENA12.1	FY1.1	FY2.1
	SPE 2	HAA	HAA

6	ENA5.2	GE1.1	KU5.1
	SPE 10	KME	Mih 3

6	YH5.2	KE8.1	GE5.2	UE7.1	FY1.2	FY2.2
	ATO	HAL 1	KME	MAS	HAA 5	HAA 1

7	RUB13.2	PS9.1	LI6.1
	PYK 1	MAS 1	AKU 14

7	FY9.2	HI7.2	BI8.2	PS7.2
	HAL 1	ATO 2	KUK 2	MAS

Kurssitarjotin 2023-2024, 5. jakso

Outokummun lukio

5. jakso 10.04. - 01.06.2024

1	FY3.1 IMA 4	TE1.1 KME 6	ENA4.2 SPE 1	UE1.1 HMN 2		
2	MAA8.1 IMA 3	TE1.2 KME	ÄI4.2 PAJ	UE1.2 HMN 2		
3	RUB15.2 PYK 5	RAB33.1 HAN	MAB9.1 HAA 6	BI5.1 KME 4		
3	KE1.2 HAA 1	KE2.2 HAA 3				
4	HI3.2 HMN 5	MAA4.1 IMA 2	MAB3.1 HAA 1	FI2.2 KME 2	ENA8.1 SPE 1	SAB33.1 AKA
5	KE6.1 HAA 1	HI9.1 HMN	RUB16.1 PYK 1			
5	ÄI6.2 PAJ 1	ÄI7.2 PAJ 2	BI2.2 KME	BI3.2 KME 2		
6	MU1.2 PPI	KU2.1 Mih 6	MAB8.1 HAA	TEM1.2 MSI 1	HI2.2 HMN 5	
7	LI2.1 AKU 4	ENA3.2 SPE 2	FY6.1 IMA 1	YH2.2 HMN 3		

pak. = pakolliset opinnot / v.val. = valtakunnalliset valinnaiset/ k.val. = paikalliset (koulukohtaiset) valinnaiset

LOPS2021 / I vuositaso

AI SUOMEN KIELI JA KIRJALLISUUS

pak.	ÄI1	Tekstien tulkinta ja kirjoittaminen	2 op
	ÄI2	Kieli, teksti ja vuorovaikutus	2 op
	ÄI3	Kirjallisuuden analyysi ja tulkinta	2 op
	ÄI4	Valta ja vaikuttaminen	2 op
	ÄI5	Kirjoitus- ja vuorovaikutustaitojen kehitt.	2 op
	ÄI6	Kirjallisuuden konteksteja	2 op
v.val.	ÄI7	Vuorovaikutustaitojen syventäminen	2 op
	ÄI8	Kirjoitustaitojen syventäminen	2 op
	ÄI9	Lukutaitojen syventäminen	2 op
k.val.	ÄI10	Luova kirjoittaminen	2 op
	ÄI11	Kielenhuolto	2 op
	ÄI12	Kivestä sciifiin	2 op
	ÄI13	Ilmaisutaito	2 op
	ÄI14	Mediatyökurssi	2 op
	ÄI15	Vertailevaa kielten opiskelua	

AI SUOMI TOISENA KIELENÄ JA KIRJALLISUUS

pak.	S21	Tekstien tulkinta ja kirjoittaminen	2 op
	S22	Kieli, teksti ja vuorovaikutus	2 op
	S23	Kirjallisuuden analyysi ja tulkinta	2 op
	S24	Valta ja vaikuttaminen	2 op
	S25	Kirjoitus- ja vuorovaikutustaitojen kehitt.	2 op
	S26	Kirjallisuuden konteksteja	2 op
	S27	Vuorovaikutustaitojen syventäminen	2 op
	S28	Kirjoitustaitojen syventäminen	2 op
v.val.	S29	Lukutaitojen syventäminen	2 op
	S210	Luova kirjoittaminen	2 op

RUB RUOTSI, B1-OPPIMÄÄRÄ

pak.	RUB11+	Opiskelutaidot +	4 op
	RUB12	Ruotsin kieli arjessani	
	RUB13	Kulttuuri ja mediat	2 op
	RUB14	Ympäristömme	2 op
	RUB15	Opiskelu- ja työelämä	2 op
v.val.	RUB16	Viesti ja vaikuta puhuen	2 op
	RUB17	Kestävä elämäntapa	2 op
k.val.	RUB18	Kertaava opintojakso lukion alussa	
	RUB19	Kohti valkolakkia	

ENA ENGLANTI, A-OPPIMÄÄRÄ

pak.	ENA1+	Minun ja muiden englanti + Englannin kieli ja kulttuuri luovan ilm. välineenä	4 op
	ENA2		
	ENA3	Englannin kieli vaikuttamisen välineenä	2 op
	ENA4	Kestävä tulevaisuus ja tiede	2 op
	ENA5	Englannin kieli jatko-opinnoissa ja työeläm.	2 op
	ENA6	Ympäristö ja kestävä elämäntapa	2 op
v.val.	ENA7	Viesti ja vaikuta puhuen	2 op
	ENA8	Kertaava opintojakso lukion alussa	2 op
k.val.	ENA9	Kohti valkolakkia	2 op
	ENA10	Englannin kielioppi haltuun	1 op

LOPS2016 / II - IV vuositaso

ÄI ÄIDINKIELI JA KIRJALLISUUS

vÄI01	Tekstit ja vuorovaikutus
vÄI02	Kieli, kulttuuri ja identiteetti
vÄI03	Kirjallisuuden keinoja ja tulkintaa
vÄI04	Tekstit ja vaikuttaminen
vÄI06	Nykykulttuuri ja kertomukset
vÄI05	Teksti ja konteksti
vÄI07	Puhe- ja vuorovaikutustaitojen syventäminen
vÄI08	Kirjoittamistaitojen syventäminen
vÄI09	Lukutaitojen syventäminen
vÄI10	Luova kirjoittaminen
vÄI11	Kielenhuolto
vÄI12	Kivestä sciifiin
vÄI13	Ilmaisutaito

vS201	Tekstit ja vuorovaikutus
vS202	Kieli, kulttuuri ja identiteetti
vS203	Kirjallisuuden keinoja ja tulkintaa
vS204	Tekstit ja vaikuttaminen
vS206	Nykykulttuuri ja kertomukset
vS205	Teksti ja konteksti
vS207	Puhe- ja vuorovaikutustaitojen syventäminen
vS208	Kirjoittamistaitojen syventäminen
vS209	Lukutaitojen syventäminen
vS210	Luova kirjoittaminen

vRUB11+	Minun ruotsini +
vRUB12	Hyvinvointi ja ihmissuhteet
vRUB13	Kulttuuri ja mediat
vRUB14	Monenlaiset elinympäristömme
vRUB15	Opiskelu- ja työelämää ruotsiksi
vRUB16	Viesti ja vaikuta puhuen
vRUB17	Kestävä elämäntapa
vRUB18	Kertauskurssi lukion alussa
vRUB19	Kohti valkolakkia

vENA01+	Englannin kieli ja maailmani ja
vENA02	Ihminen verkostoissa
vENA03	Kulttuuri-ilmiöitä
vENA04	Yhteiskunta ja ympäröivä maailma
vENA05	Tiede ja tulevaisuus
vENA06	Opiskelu, työ ja toimeentulo
vENA07	Kestävä elämäntapa (v.syv)
vENA08	Viesti ja vaikuta puhuen
vENA09	Kertauskurssi lukion alussa
vENA10	Kohti valkolakkia

ENA11	Yhteinen maailmamme	2 op	vENA11	Yhteinen maailmamme
ENA12	Luova kirjoittaminen englanniksi	1 op		

VKA VIERAAT KIELET, A-OPPIMÄÄRÄ (saksa, venäjä)

pak.	VKA1	Opiskelutaidot ja kieli-identiteetin rakent.	1 op
	VKA2	Opiskelutaidot ja kieli-identiteetin rakent.	2 op
	VKA3	Kieli ja kulttuuri luovan ilmaisun välineenä	2 op
	VKA4	Kieli vaikuttamisen välineenä	2 op
	VKA5	Kestävä tulevaisuus ja tiede	2 op
v.val.	VKA6	Kieli jatko-opinnoissa ja työelämässä	2 op
	VKA7	Ympäristö ja kestävä elämäntapa	2 op
	VKA8	Viesti ja vaikuta puhuen	2 op

VKB VIERAAT KIELET, B3-OPPIMÄÄRÄ (saksa, ranska, venäjä, espanja, japani, kiina)

v.val.	VKB31	Perustason alkeet 1	2 op
	VKB32	Perustason alkeet 2	2 op
	VKB33	Perustason alkeet 3	2 op
	VKB34	Perustaso 1	2 op
	VKB35	Perustaso 2	2 op
	VKB36	Perustaso 3	2 op
	VKB37	Perustaso 4	2 op
	VKB38	Perustaso 5	2 op

vSAB, vRAB, vVEB, vEAB, vJPB

v31	Tutustutaan toisiimme ja uuteen kieleen
v32	Matkalla maailmassa
v33	Elämän tärkeitä asioita
v34	Monenlaista elämää
v35	Hyvinvointi ja huolenpito
v36	Kulttuuri ja mediat
v37	Opiskelu, työ ja tulevaisuus
v38	Yhteinen maapallomme

MAY MATEMATIIKAN YHTEINEN OPINTOKOKONAISUUS

MAY1	Luvut ja yhtälöt	2 op	vMAY01	Luvut ja lukujonot
------	------------------	------	--------	--------------------

MAA MATEMATIIKAN PITKÄ OPPIMÄÄRÄ

pak.	MAA2	Funktiot ja yhtälöt 1	3 op	vMAA02	Polynomifunktiot ja -yhtälöt
	MAA3	Geometria	2 op	vMAA03	Geometria
	MAA4	Analyttinen geometria ja vektorit	3 op	vMAA04+	Vektorit +
	MAA5	Funktiot ja yhtälöt 2	2 op	vMAA05	Analyttinen geometria
	MAA6 +	Derivaatta +	4 op	vMAA07+	Trigonometriset funktiot +
v.val.	MAA9	Talousmatematiikka	4 op	vMAA08	Juuri- ja logarifmifunktiot
	MAA7	Integraalilaskenta	2 op	vMAA06+	Derivaatta +
	MAA8	Tilastot ja todennäköisyys	2 op	vMAA14	Talousmatematiikka
k.val.	MAA10	3D-geometria	2 op	vMAA09	Integraalilaskenta
	MAA11	Algoritmit ja lukuteoria	2 op	vMAA10	Todennäköisyys ja tilastot
	MAA12	Analyysi ja jatkuva jakauma	2 op	vMAA05	Analyttinen geometria
	MAA13	Pitkän matematiikan abikurssi	2 op	vMAA11	Lukuteoria ja todistaminen
				vMAA13	Differentiaali- ja integraalilaskennan jatko
				vMAA15	Kertaava ja eheyttävä kurssi

MAB LYHYEN MATEMATIIKAN OPPIMÄÄRÄ

pak.	MAB2	Lausekkeet ja yhtälöt	2 op	vMAB02	Lausekkeet ja yhtälöt
	MAB3	Geometria	2 op	vMAB03	Geometria
	MAB4	Matemaattisia malleja	2 op	vMAB04	Matemaattisia malleja
	MAB5	Tilastot ja todennäköisyys	2 op	vMAB05	Tilastot ja todennäköisyys
	MAB6	Talousmatematiikka	2 op	vMAB06	Talousmatematiikka
v.val.	MAB7	Matemaattinen analyysi	2 op	vMAB07	Matemaattinen analyysi
	MAB8	Tilastolliset ja todennäköisyysjakaumat	2 op	vMAB08	Tilastot ja todennäköisyys
	MAB9	Lyhyen matematiikan abikurssi	2 op	vMAB09	Kertaava ja eheyttävä kurssi
k.val.	MAB10	Matematiikka luonnontieteissä	1 op		
	MAB11	Matematiikan tukijakso	2 op	vMAB10	Lyhyen matematiikan tukikurssi

BI BIOLOGIA

pak.	BI1	Elämä ja evoluutio	2 op	vBI01	Elämä ja evoluutio
	BI2	Ekologia ja ympäristö	2 op	vBI02	Ekologia ja ympäristö
v.val.	BI3	Solu ja perinnöllisyys	2 op	vBI03	Solu ja perinnöllisyys
	BI4	Ihmisen biologia	2 op	vBI04	Ihmisen biologia
	BI5	Biotekniikka ja sen sovellukset	2 op	vBI05	Biologian sovellukset
k.val.	BI6	Ekologia ja suojelubiologia	2 op		
	BI7	Biologian abikurssi	1 op	vBI06	Kertauskurssi

GE MAANTIEDE

pak.	GE1	Maailma muutoksessa	2 op	vGE01	Maailma muutoksessa
	GE2	Sininen planeetta	2 op	vGE02	Sininen planeetta
v.val.	GE3	Yhteinen maailma	2 op	vGE03	Yhteinen maailmamme
	GE4	Geomedia - tutki, osallistu ja vaikuta	2 op	vGE04	Geomedia - tutki, osallistu ja vaikuta
k.val.	GE5	Maantieteen abikurssi	1 op	vGE05	Kertauskurssi

FY FYSIIKKA

pak.	FY1+	Fysiikka luonnontieteenä +	2 op	vFY01+	Fysiikka luonnontieteenä +
	FY2	Fysiikka, ympäristö ja yhteiskunta yhteiskunnassa		vFY02	Lämpö
v.val.	FY3	Voima ja liike	2 op	vFY04	Voima ja liike
	FY4	Jaksollinen liike ja aallot	2 op	vFY05	Jaksollinen liike ja aallot
	FY5	Sähkö	2 op	vFY03	Sähkö
	FY6	Sähkömagnetismi ja valo	2 op	vFY06	Sähkömagnetismi
	FY7	Aine, säteily ja kvantittuminen	2 op	vFY07	Aine ja säteily
k.val.	FY8	Fysiikan abikurssi	1 op	vFY09	Kertauskurssi
	FY9	Fysiikan laboratoriotyöt ja teoria	2 op	vFY10	Fysiikan laboratoriotyöt
	FY10	CERN-tiedeleirikoulu	2 op	vFY08	CERN-tiedeleirikoulu

KE KEMIA

pak.	KE1+	Kemia ja minä +	2 op	vKE01+	Kemiaa kaikkialla +
	KE2	Kemia ja kestävä tulevaisuus		vKE2	Ihmisen ja elinympäristön kemiaa
v.val.	KE3	Kemiallinen reaktio	2 op	vKE03	Reaktiot ja energia
	KE4	Kemiallinen energia ja kiertotalous	2 op	vKE04	Materiaalit ja teknologia
	KE5	Kemiallinen tasapaino	2 op	vKE05	Reaktiot ja tasapaino
k.val.	KE6	Kemian abikurssi	1 op	vKE06	Kertauskurssi
	KE7	Kemian laboratoriotyöt	2 op	vKE07	Kemian laboratoriotyöt

FI FILOSOFIA

pak.	FI1	Johdatus filosofiseen ajatteluun	2 op	vFI01	Johdatus filosofiseen ajatteluun
	FI2	Etiikka	2 op	vFI02	Etiikka
v.val.	FI3	Yhteiskuntafilosofia	2 op	vFI03	Yhteiskuntafilosofia
	FI4	Totuus	2 op	vFI04	Tieto, tiede ja todellisuus
k.val.	FI5	Filosofian abikurssi	1 op	vFI05	Kertauskurssi

PS PSYKOLOGIA

pak.	PS1	Toimiva ja oppiva ihminen	2 op	vPS01	Psyykinen toiminta ja oppiminen
	PS2	Kehittyvä ihminen	2 op	vPS02	Kehittyvä ihminen
v.val.	PS3	Tietoa käsittelevä ihminen	2 op	vPS03	Tietoa käsittelevä ihminen
	PS4	Tunteet ja mielenterveys	2 op	vPS04	Tunteet, psyykinen hyvinvointi ja mielenterveys
	PS5	Yksilöllinen ja yhteisöllinen ihminen	2 op	vPS05	Yksilöllinen ja yhteisöllinen ihminen
k.val.	PS6	Sosiaaliset ilmiöt ja media	2 op	vPS06	Sosiaaliset ilmiöt ja media
	PS7	Psykologian abikurssi	1 op	vPS07	Kertauskurssi
	PS8	Ihmissuhdekurssi	2 op	vPS08	Ihmissuhteet
	PS9	Kasvatustieteen ja erityispedag. perusteet	2 op	vPS09	Kasvatustieteen ja erityispedag. perusteet

HI HISTORIA

pak.	HI1	Ihminen, ympäristö ja historia	2 op	vHI01	Ihminen ympäristön ja yhteiskuntien muutok.
	HI2	Kansainväliset suhteet	2 op	vHI02	Kansainväliset suhteet

	HI3	Itsenäisen Suomen historia	2 op	vHI03	Itsenäisen Suomen historia
	HI4	Eurooppalainen ihminen	2 op	vHI04	Eurooppalaisen maailmankuvan kehitys
v.val.	HI5	Ruotsin itämaasta Suomeksi	2 op	vHI05	Ruotsin itämaasta Suomeksi
	HI6	Maaailman kulttuurit kohtaavat	2 op	vHI06	Maaailman kulttuurit kohtaavat
k.val.	HI7	Historian abikurssi	1 op	vHI07	Kertauskurssi
	HI8	Teknologian historia	2 op	vHI08	Teknologian historian erikoiskurssi

YH YHTEISKUNTAOPPI

	YH1	Suomalainen yhteiskunta	2 op	vYH01	Suomalainen yhteiskunta
pak.	YH2	Taloustieto	2 op	vYH02	Taloustieto
	YH3	Suomi, Eurooppa ja muuttuva maailma	2 op	vYH03	Suomi, Eurooppa ja muuttuva maailma
v.val.	YH4	Lakitieto	2 op	vYH04	Kansalaisen lakitieto
k.val.	YH5	Yhteiskuntaopin abikurssi	1 op	vYH07	Kertauskurssi
	YH6	Yhteiskuntaoppia käytännössä	2 op	vYH05	Käytännön oikeustietoa

UE EVLUT. USKONTO

	UE1	Uskonto ilmiönä - juutalaisuuden, kristinuskon ja islamin jäljillä	2 op	vUE01	Uskonto ilmiönä - juutalaisuuden, kristinuskon ja islamin jäljillä
pak.	UE2	Maaailmanlaajuinen kristinuskko	2 op	vUE02	Maaailmanlaajuinen kristinuskko
	UE3	Maaailman uskontoja ja uskonnollisia liikkeitä	2 op	vUE03	Maaailman uskontoja ja uskonnollisia liikkeitä
v. val.	UE4	Uskonto, kulttuuri ja yhteiskunta Suomessa	2 op	vUE04	Uskonto suomalaisessa yhteiskunnassa
	UE5	Uskonto taiteissa ja populaarikulttuurissa	2 op	vUE05	Uskonnot tieteessä, taiteessa ja populaarikultt.
	UE6	Uskonto, tiede ja media	2 op	vUE06	Uskonnot ja media
	UE7	Evankelisluterilaisen uskonnon abikurssi	1 op	vUE07	Kertauskurssi
k.val.	UE8	Pyhät kirjat	2 op		
	UE9	Uskontoa käytännössä	2 op		

UO ORTODOKSINEN USKONTO

	UO1	Uskonto ilmiönä	2 op	vUO01	Uskonto ilmiönä - ortodoksisuus, juutalaisuus ja islam
pak.	UO2	Ortodoksisuus maailmassa	2 op	vUO02	Ortodoksisuus maailmassa
	UO3	Maaailman uskontoja ja uskonnollisia liikkeitä	2 op	vUO03	Maaailman uskontoja ja uskonnollisia liikkeitä
v.val.	UO4	Uskonto, kulttuuri ja yhteiskunta Suomessa	2 op	vUO04	Uskonto suomalaisessa yhteiskunnassa
	UO5	Ortodoksisuus ja taide	2 op	vUO05	Taide ortodoksisuudessa ja muissa uskonnoissa
	UO6	Ortodoksisuus, tiede ja media	2 op	vUO06	Ortodoksisuus ja uskonnot mediassa
k.val.	UO7	Ortodoksisen uskonnon abikurssi	1 op	vUO08	Kertauskurssi

ET ELÄMÄNKATSOMUSTIETO

	ET1	Minä ja hyvä elämä	2 op	vET02	Ihminen, identiteetti ja hyvä elämä
pak.	ET2	Minä ja yhteiskunta	2 op	vET01+	Maaailmankatsomus ja kriitt. ajattelu +
	ET3	Kulttuurit	2 op	vET03	Yksilö ja yhteiskunta
v.val.	ET4	Katsomukset	2 op	vET04	Kulttuurit katsomuksen muovaajina
	ET5	Uskonnot ja uskonnottomuus	2 op	vET01	Maaailmankatsomus ja kriittinen ajattelu
	ET6	Tulevaisuus	2 op	vET05	Katsomusten maailma
				vET06	Teknologia, maailmankats. ja ihmiskunnan tul.
k.val.	ET7	Elämäkatsomustiedon abikurssi	1 op	vET07	Kertauskurssi

TE TERVEYSTIETO

	TE1	Terveys voimavarana	2 op	vTE01	Terveysten perusteet
pak.	TE2	Terveys ja ympäristö	2 op	vTE02	Ihminen, ympäristö ja terveys
v.val.	TE3	Terveys ja yhteiskunta	2 op	vTE03	Terveyttä tutkimassa
	TE4	Terveystiedon abikurssi	1 op	vTE04	Kertauskurssi
k.val.	TE5	Ensiapu ja väestönsuojelu	2 op	VTE05	Ensiapu ja väestönsuojelu

LI LIIKUNTA

pak.	LI1	Oppiva liikkuja	2 op	vLI01	Energiaa liikunnasta
	LI2	Aktiivinen elämä	2 op	vLI02	Aktiivinen elämäntapa
v.val.	LI3	Uudet mahdollisuudet	2 op	vLI03	Terveyttä liikkuen
	LI4	Yhdessä liikkuen	2 op	vLI04	Yhdessä liikkuen
	LI5	Virkistystä liikunnasta	2 op	vLI05	Hyvinvointia liikkuen
	LI6	Palloilukurssi	2 op	vLI06	Palloilu
	LI7	Kehonhuoltokurssi	2 op	vLI07	Kehonhuolto
	LI8	Kestävyyslajikurssi	2 op	vLI08	Kestävyyslajikurssi
	LI9	Vanhojen tanssien kurssi	2 op	vLI14	Vanhojentanssikurssi
	LI10-12	Liikunnan harrastekurssit	2 op	vLI10-13	Liikunnan harrastekurssit

MU MUSIIKKI

pak.	MU1	Intro – kaikki soimaan	2 op	vMU01	Musiikki ja minä
	MU2	Syke – soiva ilmaisu	2 op	vMU02	Moniääninen Suomi
v.val.	MU3	Genre – globaali uteliaisuus	2 op	vMU03	Ovet auki musiikille
	MU4	Luovasti yhdessä	2 op	vMU04	Musiikki viestii ja vaikuttaa
	MU5	Musiikkiprojekti	3 op	vMU05	Musiikkiprojekti
	MU6	Musiikkia juhliin!	2 op	vMU06	Kuoro
k.val.	MU7	Musiikin harrastekurssi 1	2 op		
	MU8	Musiikin harrastekurssi 2	2 op		
	MU9	Musiikin harrastekurssi 3	2 op		

KU KUVATAIDE

pak.	KU1	Omat kuvat, jaetut kulttuurit	2 op	vKU01	Kuvat ja kulttuurit
	KU2	Ympäristön tilat, paikat ja ilmiöt	2 op	vKU02	Muotoillut ja rakennetut ympäristöt
v.val.	KU3	Kuva viestii ja vaikuttaa	2 op	vKU03	Osallisena mediassa
	KU4	Taiteen monet maailmat	2 op	vKU04	Taiteen monet maailmat
	KU5	Pinnalla	2 op		
k.val.	KU6	Kolmas ulottuvuus	2 op		
	KU7	Ympäristö meissä	2 op		

OP OPINTO-OHJAUS

pak.	OP1	Minä opiskelijana	2 op	vOP01	Minä opiskelijana
	OP2	Jatko-opinnot, työelämä ja tulevaisuus	2 op	vOP02	Jatko-opinnot ja työelämä
	OP3	Työelämän tuuliin	2 op		
k.val.	OP4	Tutorointi	2 op		
	OP5	Opiskelijakuntatyö	2 op	vOPK01	Opiskelijakuntatyö

TO TEMAATTISET OPINNOT

k.val.	TEM5	Rajalla	2 op		
	TEM9	Täällä Pohjantähden alla	2 op		

MUUT KURSSIT

Tietotekniikka

k.val.	TTK1	Tietotekniikka lukio-opiskelussa	2 op	vTT01	Tietotekniikka lukio-opiskelussa
	TTK2	Tietotekniikka luonnontieteissä	1 op		
	TTK3	Kuvankäsittely	2 op	vTT02	Kuvankäsittely
	TTK4	Ohjelmointi	2 op	vTT03	Ohjelmointi
	TTK5	Tietotekniikan erikoiskurssi	2 op	vTT04	Tietotekniikan erikoiskurssi

Kotitalous

k.val.	KOT1	Kotitalous 1	2 op		
	KOT2	Hygieniapassi	2 op		

22 ETÄOPIKSELUN PELISÄÄNNÖT

Lähtökohtana on, että opiskelijan on huolehdittava, että hänen laitteensa ovat toimintakunnossa ennen oppitunnin alkua.

A) Lukioiden yhteiset etäkurssit

1. Ennen opintojakson alkua lähetä opettajallesi WhatsApp viesti, jolla ilmoittaudut kurssille esim: "Hei, olen Katja Polvijärven lukiosta. Olen ensi jaksossa sinun UO2 kurssillasi."
2. Kamera pidetään päällä oppitunnin ajan, jollei opettaja ohjeista toisin. Esimerkiksi tehtävien tekemisen aikana kamera voi olla pois käytöstä.
3. Mikrofonin on oltava käytössä.
4. Opettaja voi vaatia aktiivista tuntiosallistumista samoin kuin lähiopetuksessa. Opiskelijan on todennettava aktiivinen osallistumisensa suorittamalla opintojaksoon kuuluvat tehtävät.
5. Jos opiskelija ei noudata yllä mainittuja pelisääntöjä, opettaja voi merkitä hänet poissaolleeeksi. Opettaja voi merkitä opiskelijan poissaolleeeksi myös elleivät hänen laitteensa toimi.

B) Opettajan omat tukiovetus- ja erityisryhmät

1. Opettaja päättää, onko kameran käyttö pakollista oppitunnin aikana.
2. Mikrofonin on oltava käytössä.
3. Opettaja voi vaatia aktiivista osallistumista samoin kuin lähiopetuksessa.
4. Jos opiskelija ei noudata yllä mainittuja pelisääntöjä, opettaja voi merkitä hänet poissaolleeeksi.

C) Oppitunnin etäseuraaminen kurssin aikana

1. Jos opiskelija on sairas tai hänellä on jokin muu pätevä syy, hän voi pyytää opettajalta mahdollisuutta opetuksen **etäseuraamiseen**. Opettaja ei ole kuitenkaan velvollinen antamaan etäopetusta tai oppitunnin etäseuraamis- mahdollisuutta, vaan voi oman oppituntinsa suunnitelman vuoksi kieltäytyä etäseuraamisen järjestämisestä.
2. Etäseuraamisen **pyyntö tulee tehdä riittävän ajoissa**. Se on lähetettävä viimeistään aamulla klo 8.30 mennessä esim. Wilman kautta tai viestinä niille opettajille, joiden tunneille pyytää etäseuraamismahdollisuutta.
3. Opettajalle lähetetty etäseuraamispyyntö ei vapauta poissaolomerkinnästä, jos pyyntö ei tavoita opettajaa riittävän ajoissa.
4. Kameran käytön ohjeistaa tunnin opettaja.
5. Mikrofonin on oltava käytössä.
6. Opettajalla ei ole velvollisuutta huomioida etäopiskelijaa aktiivisesti eikä räätälöidä tuntia etäopiskelijalle, mutta halutessaan hän voi vaatia aktiivista tuntiosallistumista.

2023-2024	VK	MAANANTAI	TIISTAI	KESKIVIIKKO	TORSTAI	PERJANTAI
32 38 44 50 4 10 16 22	1.	Jauhelihalasagnette <i>Linssi-bataattilasagnette</i>	Juuressoseikeitto Pielisen eväsvuoka kalkkunaleikkele / juusto salaattisiemen Mansikka-raparperi kiisseli	Butter chicken <i>Tomaattinen kasviskastike</i> täysjyvöhrähelmi kaali-mustaherukkasalaatti	Kirjolohikiusaus <i>Kasvis-juustopasta</i> punajuurikuutiot, kk, kurkku	Jauhelihapihvi <i>Punajuurikroketti</i> skänen perunat kaaliraaste, ananasmurska porkkanaraaste
33 39 45 51 5 11 17	2.	Lempeä broilerikeitto <i>Maukas linssiikeitto</i> Pielisen eväsvuoka tuorekurkku marja-/hedelmäjuurtti	Jauheliha-makaronilaatikko / jauheliha-makaronimössö <i>Härkäpapu-pastavuoka</i> porkkanaraaste	Pinaattiohukainen pasta-tonnikalasalaatti <i>pasta-juustosalaatti</i> perunasose puolukkahilloke	Kalakelto <i>Mannavelli</i> Pielisen eväsvuoka tuorejuusto jääsalaatti	Makkara-perunapannu <i>Vegepyttäri</i> kurkkusalaatti sinappi, ketsuppi kiinankaali, persikka, kurkkukuut
34 40 46 52 6 12 18	3.	Kaivossoppa <i>Bataattikeitto</i> Pielisen eväsvuoka omenalohko, tuorejuusto	Broilerilasagnette / Paella broilerista <i>Pinaattilasagnette</i> mustaherukka-omenahilloke kaaliraaste	Lohimurekepihvi <i>Vegenugetti</i> perunasose mangoinen salaatti	Riisipuuro vadelmakeitto Pielisen eväsvuoka juusto, jääsalaatti	Jauhelihakastike <i>Lumoava kasviskastike</i> täysjyväspagetti herne-maissi-porkkana jäävuori- tomaatti-kurkkusalaatti
35 41 47 1 7 13 19	4.	Kana-kookoskastike <i>Kikhernecurry</i> täysjyväriisi hedelmäinen punakaalisalaatti	Uunimakkara <i>Kasviskääryle</i> perunasose kukkakaali coleslaw-salaatti sinappi, ketsuppi	Ohrasuurimopuuro marjakeitto kalkkunaleikkele Pielisen eväsvuoka	Kalapukko <i>Kasviskepukka</i> peruna tartarkastike punajuuri-omenasalaatti tuorekurkku	Jauheliha-perunasoselaatikko / Carbonarakiusaus <i>Pinaattinen mifu-perunakiusaus</i> porkkanaraaste kiinankaali-retiisi-kesäkurpitsa
36 42 48 2 8 14 20	5.	Italianpata <i>Soija-italianpata</i> juustoraaste kaali-puolukkasalaatti	Perunavelli riisipiirakka kalkkunaleikkele marjakiisseli	Tonnikala-pastavuoka <i>Kasvismakkara-pannu</i> porkkanaraaste punajuurisuihkale, salaattisiemen <i>porkkanaraaste</i>	Nakkikastike, peruna <i>Kukkakaalikorma</i> porkkanaviipale vihreä-kurkku-maissisalaatti	Kanatortilla <i>Kasvistortilla</i> salsakastike, kermaviilikastike jäävuorisuihkale, kurkkusuihkale, punasipulisuihkale
37 43 49 3 9 15 21	6.	Kanapyörykkä, currykastike / Lihapyörykkä, ruskeakastike <i>Kasvispyörykkä, vaaleakastike</i> peruna kaali-porkkana-ananassalaatti	Aurinkoinen lasagnette kesähelmen salaatti papuseos	Uunikala, peruna <i>Itämainen kastike, täysjyväriisi</i> porkkanaraaste punajuurikuutio	Hernekeitto <i>Soijaruouhe-hernekeitto</i> porkkanapölkky juusto Pielisen eväsvuoka	Kana-pekoni-uunipasta / Palermonpasta <i>Kasvis-nuudelpaistos</i> jäävuori-kesäkurpitsa-tomaatti

Kaikilla aterioilla tarjotaan ruis- ja näkkileipää, kasvirasvavaihtelua, rasvatonta maitoa ja rasvatonta LUOMUpiimää.

Suosimme ruokalistalla luomu- ja lähituotteita mahdollisuuksien mukaan.
Ruokalistasuunnittelun pohjana ovat voimassaolevat ravitsemussuositukset.
Keittiöhenkilökunta antaa tarvittaessa lisätietoa ruokien valmistusaineista.

Huomioimme ruokalistalla vuotuisia juhlapäiviä ja erilaisia teemapäiviä. Ruokalistamuutokset ovat mahdollisia.

RUOKALISTA LÖYTYY SÄHKÖISENÄ TÄÄLTÄ:

<https://aromimenu.cgisaas.fi/AromiaMenu/Fi/Outokumpu/Outokumpu/Kummunkoulu/Restaurant.aspx>